

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Cena 400 lir

Leto XXXVII. Št. 120 (10.942)

TRST, petek, 22. maja 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PRESEDNIK VLADE VČERAJ NA DOLGEM POGOVORU S PERTINIJEM

Zadeva s framaonsko ložo P2 utegne povzročiti padec Forlanijeve vlade

Komunisti zahtevali odstop predsednika vlade Forlanija - Medtem ko socialisti predlagajo le zamenjavo vpletenih ministrov, zahteva demokristjanska levica obsirno preosnovo vlade

TRST — Forlanijeva vlada je v resnih težavah ob učinkih afere glede prostozidarstva lože P2, s čimer je bilo mnogo bolj zgoščeno in nevarno od vseh skandalov, ki so se zvrstili zadnja leta v Italiji. Komunistična partija je zahtevala od vlade, naj odstopi in je napovedala, da bo predlagala glasovanje o nezaupnici. Sinoci so v Rimu govorili, da je tudi predsednik republike Pertini za vlado krizo in da si zelo prizadeva, da ne bi vsi zadevo, kot je že v navadi, prikrili in utišali. Gotovo je, da je Pertini poklical na pogovor Forlanija in vse tajske stranke. Socialističnemu taktiku Craxiju je telefoniral v Pariz, kjer se je slednji udeležil Mitterrandovega umestitve ter od njega zahteval, naj se takoj vrne v Rim.

Govor je tudi, da bo v najkrajšem času prišlo do nekaterih zamenjav v vrstah vlade. Zamenjati bodo namreč morali ministri, ki sta na seznamu 933 framaonov. Pri vsem tem gre zabeležiti občutno in dostojanstveno pobudo socialističnega poslanca Fabrizia Cicchitana, enega najvidnejših predstavnikov socialistične levice, ki priznava, da je bil član prostozidarske lože.

Forlanijeva vlada je v resnih težavah ob učinkih afere glede prostozidarstva lože P2, s čimer je bilo mnogo bolj zgoščeno in nevarno od vseh skandalov, ki so se zvrstili zadnja leta v Italiji. Komunistična partija je zahtevala od vlade, naj odstopi in je napovedala, da bo predlagala glasovanje o nezaupnici. Sinoci so v Rimu govorili, da je tudi predsednik republike Pertini za vlado krizo in da si zelo prizadeva, da ne bi vsi zadevo, kot je že v navadi, prikrili in utišali. Gotovo je, da je Pertini poklical na pogovor Forlanija in vse tajske stranke. Socialističnemu taktiku Craxiju je telefoniral v Pariz, kjer se je slednji udeležil Mitterrandovega umestitve ter od njega zahteval, naj se takoj vrne v Rim.

Govor je tudi, da bo v najkrajšem času prišlo do nekaterih zamenjav v vrstah vlade. Zamenjati bodo namreč morali ministri, ki sta na seznamu 933 framaonov. Pri vsem tem gre zabeležiti občutno in dostojanstveno pobudo socialističnega poslanca Fabrizia Cicchitana, enega najvidnejših predstavnikov socialistične levice, ki priznava, da je bil član prostozidarske lože.

KDO JE KDO V P2

TRST — Politiki, vojski, častniki, industriji, diplomati, bančniki, policiji, v seznamu članov tajne framaonske lože P2, ki ga je pred sedemdesetimi leti objavil predsednik vlade Forlanijev, so bili vsi, ki jih je bilo mogoče najti v vsaki kategoriji, od politikov do vojakov, od tistih, ki so bili v taji, do tistih, ki so bili v javnosti. V seznamu so bili tudi vsi, ki so bili v taji, do tistih, ki so bili v javnosti. V seznamu so bili tudi vsi, ki so bili v taji, do tistih, ki so bili v javnosti.

Zanimivo pri najnovejših predstavnikih političnega zbiranja. Predsednik sta tu dva ministra Forlanijeve vlade: demokristjanski Focchi, minister za delo in socialist Enrico Manca, minister za zunanjo trgovino. Govorilo se je tudi o ministru za pravosodje Sartiju, vendar so ga dognali, da je bil Sartij le kandidat za vstop v ložo. Od članov vlade sta tu še podtajnik za zunanje zadeve Costantino Bellusci (socialdemokrat) in Roland Piccioni (demokristjan), podtajnik za kulturne dobrine. Pri sodni sta tudi nekdanji ministri Stamatii (KD), ki je bil nekoli minister za zakon in Mario Pedini (KD) nekdanji minister za šolstvo. V seznamu sta tudi misovca Vito Miceli, ki je trenutno poslanec, nekoli pa je bil poveljnik obveščevalne službe SID. Z njim sta v seznamu tudi njegova nekdanja sodelavca general Gian Adelfo Maletti, bivši vodja urada D iste obveščevalne službe ter kapetan karabinjerjev Labruna, oba vpletena v preiskavo o pokolu na Trgu Fontana v Milanu ter pokrovnitve fašističnega častnika Giannettinija. Med člani Gelijeve lože je tudi nekdanji fašistični poslanec in nekdanji visoki poveljnik NATO admiral Gino Birindelli.

Niso samo nekdanji generali in poveljniki obveščevalnih služb v seznamu imen članov lože P2. V njem zasledimo tudi generala Santovita, direktorja nove obveščevalne službe SISMI (ki je odvisna od notranjega ministrstva) in karabinjerkega generala Grassinija, ki je direktor druge, nočne obveščevalne službe SISDE. Ko smo pri vojakih, naj omenimo še admiralu Torrisija, sedanjega načelnika generalnega štaba obrambe, sedanjega poveljnika finančnih stražnikov generala Gianninija, njegovega predhodnika generala Gianninija, ki je vpleten v petrolejski skandal in njegovega tesnega sodelavca generala Lopreteia. In še druge, manj znane bi lahko citirali.

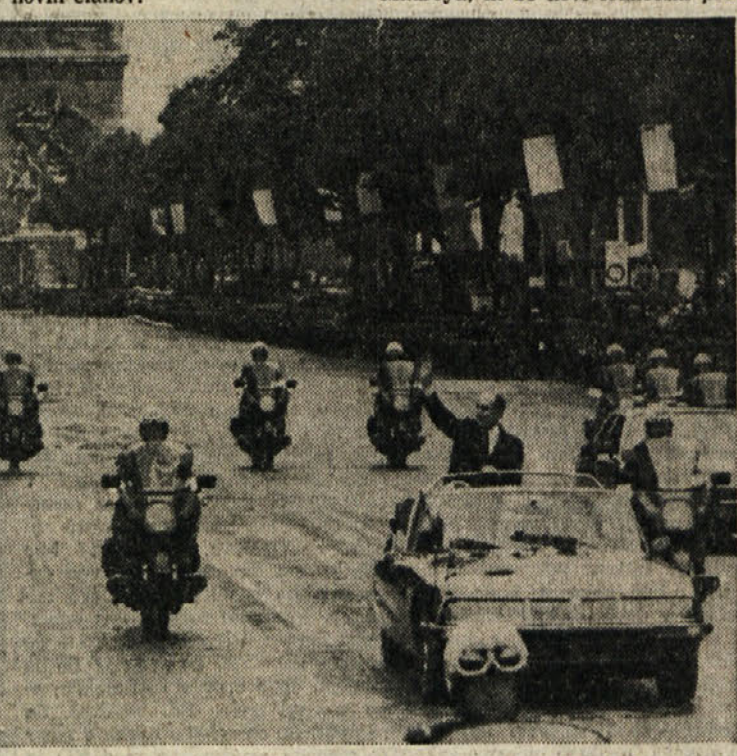
Ce se vrnemo za trenutek k politiki, moramo omeniti predsednika socialistične poslanske skupine Labriolo, demokristjanskega poslanca Massimo De Carolisa, znanega predstavnika nekdanje tako imenovane »melitane večine«, nekdanjega predsednika poslanske zbornice in sedanjega člana ustavnega sodišča Bucciarellija Duccia. Prisoten je tudi tajnik italijanske socialdemokratske stranke Pietro Longo.

Potem zasledimo v Gellijeve seznamu imena vrste znanih častnikov. Poleg Mina Pecorellija, ki je bil ubit pred leti v atentatu in čigar ime je zadnje čase spet prišlo na dan v zvezi s petrolejskim skandalom, je v seznamu tudi direktor največjega italijanskega dnevnika »Corriere della sera« Franco Di Bella. Ne samo on, temveč skoraj celotno vodstvo založniške skupine Rizzoli, od samega predsednika Rizzolija do generalnega direktorja skupine Bruno Tassan Din. Na seznamu ni mogel manjkati ni direktor škandalističnega lista »L'Espresso« Maurizio Costanzo, ki je zaslovel s nekaterimi ostroimi in je lastnik in urednik. Med prostozidarski je tudi direktor drugega radijskega dnevnika Gustavo Sella.

Gustavo Sella slovi po izredno konservativnem tonu, ki ga je vsilil temu radijskemu dnevniku. Le na kratko moramo omeniti tudi nekatera druga imena iz seznama, imena, ki jih večkrat slišimo v raznih radijskih in TV reklamah kot npr. Mario Lebole (konfektar), Giovanni Barilla (testenine), Marco Polonari (vino) itd. itd. Tudi bivši voditelj nekaterih podjetij z državno udeležbo so bili z Gellijem: Mario Einaudi, nekdanji predsednik EGAM, ki je razmetaval državne milijarde na levo in na desno, Giorgio Mazzanti, nekdanji predsednik ENI. Med bolj ali manj znanimi osebnostmi je v seznamu tudi italijanski »epistolonaslednik« princ Viktor Emanuel Savojski, Bruno Palmiotti, nekdanji tajnik Maria Tanassi, s katerim sta bila vpletena v škandal Lockheed, ki je prišil k odstopu predsednika republike Leoneja.

Poglavje zase so imena argentinskih pripadnikov lože P2. Omenili bi se samo na ime admiralu Eduard Massere, ki je bil eden od treh članov triumvirata, ki je leta 1978 strmoglavil predsednico Isabelito Peron. Oblasti se je naposled poslužili najmočnejši član te trojice general Videla.

V tem času pa se nadaljuje ugotavljanje o vsebini dokumentacije, ki so jo milanski sodniki izročili vladi. Seznam 933 članov lože P2 je kot znanje le del te dokumentacije, ki naj bi obsegala še drugo izredno pomembno sezname. Gre za nekako skupino, ki je predlagala sprejem novih članov.



Mitterrand pozdravlja množico med mimohodom na Elizejskih poljanah

(Telefoto AP)

«Skupni interesi» in «vzajemna pomoč»

Framaonstvo ali prostozidarstvo je pojava, ki sega v obdobje srednjeevropskega čeha, v čas, ko je bila obrt najbolj donosen poklic za ljudi, ki niso bili kmeti. Zato so si ljudje skrbno varovali skrivnosti svojega poklica in kdor se je v nekega poklica izvil je moral prisesti, da teh skrivnosti ne bo nikoli izdal. Med čehi so se najbolj uveljavljali zidarji: bili smo v obdobju gradnje velikih cerkva, ki so res močnejša gradbeništva. Nič čudnega torej, če so mojstri čuvali svoje skrivnosti ter zahtevali od zidarjev in vajencev, da strogo spoštujejo tajnost in da se obvežejo, da si bodo v vsakem trenutku med seboj pomagali. Sestanke, na katerih so o tem razpravljali, so imeli v barakah, ki so jih postavili na gradbišču za skladiščenje in shrambo orodja. Te barake so imenovale »lože«.

Prostozidarstvo je nastalo v Angliji (free masons - prosti zidarji): cerkvene oblasti so zidarjem priznale posebne privilegije in od takrat tudi »prostost«, neodvisnost od oblasti, ki se je uveljavila kot obvezni pridivnik pri oznaki njihovega poklica. Še danes so se zatekli v prostozidarske organizacije, ki so do

žičnimi voščili, ki ga je Licio Gelli pisal Giulio Andreottiju. R. G.

Atera Calvi: včeraj prva zasliševanja

MILAN — Sodnik D'Ambrosio je včeraj popoldne začel zasliševati prve člane upravnega sveta finančne družbe »La Centrale«, ki so jih aretirali predvčerajšnjim. V soboto bo na vrsti tudi predsednik »Banca Ambrosiana« Roberto Calvi. Kot znanu bodo vsem sodili po hitrem postopku. Glede procesa pa je prišlo do prvih neprijetnih zapletov. Javnega tožilca mora namreč imenovati milanski državni pravdnik Mauro Gresti, ki je osumljen, da je pomagal prav Calviu in mu celo vrnil potni list, ki so mu ga bili začasno zaplenili.

PRVI NEPOSREDNO IZVOLJENI SOCIALISTIČNI PRESEDNIK FRANCIJE

V Elizejski palači slavnostna umestitev novoizvoljenega Francoisa Mitterranda

Mandat za sestavo nove vlade poveril lillskemu županu Pierru Mauroyu Danes bo razpustil skupščino in razpisal nove volitve

PARIZ — Upanje je bilo edini resnični zmagovalce predsedniških volitev 10. aprila. Te besede so dale pečat prvemu uradnemu govoru novega francoskega predsednika Francoisa Mitterranda po slavnostni umestitvi v Elizejski palači. Še prej hladen in kratak stisk rok med Giscardom in Mitterrandom in triletni pogovor na »štrici«, med katerim je Giscard sporel Mitterrandu, tj. taja gesla, ki sprožijo francoski jedrski odgovor ob morebitni vojni. Sledila je slavnostna umestitev, armadni general Andre Bland pa je Mitterrandu izročil veliki križ častne legije.

Po svojem prvem uradnem govoru se je Francois Mitterrand poslužil k slavlolu zmagi, kjer se je poklonil spomniku neznanega vojaka. Po vsem tem pa je prvega socialističnega predsednika, ki so ga Francozi neposredno izvolili, čakalo ljudsko zmagovalstvo. Ob svoji strani je imel lillskega župana Pierra Mauroya, ki bo novi francoski pre-

Tržaški župan prepovedal dvojezične transparente v mestnem središču



Tržaški župan je s posebnim odlokom ukazal pristaniščnikom, naj odstranijo dvojezične transparente, ki so jih izobesili ob prslavah 50-letnice ustanovitve Tržaške pristaniške družbe. Moti ga dvojezičen napis. Poročilo na 2. strani.

mnenje

SRAMOTA DVAJSETEGA STOLETJA

Protislovensko vzdušje, ki ga sistematično ustvarja Lista za Trst preko svojega glasila »La voce liberale« je včeraj doseglo nov vrh z nezaklani odlokom melonarske občinske uprave, ki je, sklicujoč se na glavni red, ukazala odstraniti dvojezične transparente, ki jih je na nekaterih mestnih ulicah razobesila Tržaška pristaniška ustanova v počastitev 50-letnice svojega obstoja. Protislovensko vzdušje, ki ga ustvarja lista za Trst, ki spominja na tragične čase drugega svetovnega vojna, niso bili samo tržaški Italijani in slovenski delavci, povezani v skupnem stavu tako kot so povezani v skupnem delu, pač pa tudi delavci - prisiljeniki iz skoraj vseh italijanskih pristanišč in kot gostje delavci - prisiljeniki iz nekaterih bližnjih jugoslovanskih luk.

Njihova reakcija je lahko bila samo trka kot je bila: odločen in ogorčen javni demonstrativni in obenem manifestativni nastop na ulicah in glavnem mestnem trgu ter pri oblačeh, proti kršitvi temeljnih ustavnih določil o enakosti vseh državljanov italijanske republike brez razlike na raso in jezik, in proti kršitvi specifičnega člena 6 ustave o štetenju jezikovnih pravic narodnih manjšin, ne prej pa proti kršitvi osnovnega načela o človeških svobodah.

Za tržaške melone vse to očitno nima nobene veljave, kadar gre za slovenskega v javnosti in na javnem prostoru, še zlasti pa, kadar gre za slovenskega v mestu, ki ga je od nekdaj napajala slovenska kri in katerega blagostanje so ustvarjali slovenski žulji skupno z italijanskimi delavci.

Včerajšnji primer je zato samo še en dokaz več za to, kar smo že na podlagi dejstev prišli do ugotovitve, da od samega nastanka Liste za Trst, da gre v njenem pojavu za ponoven izbruh italijanske buržoaznega nacionalizma in protislovenskega šovinizma, s katerim hočejo določeni krogi zastrupiti ozračje demokratičnega sožitja, da bi lahko ribarili v kalnem in uresničevali svoje posebne interese v nasprotju z življenjskimi interesi Trsta in njegovih Italijanskih in slovenskih prebivalcev.

PO 61 DNEH GLADOVNE STAVKE V ULSTRU

TUDI MCCREESH UMRL

BELFAST — Začarani krog na Severnem Irskem nima konca. Po 61 dneh gladovne stavke je včeraj umrl še tretji pripadnik irske republikanske armade, vodstvo separatistične vojske pa je določilo, da bo njegovo mesto z drevo prevzela drug jetnik v zloglasnem zaporu v Mazeu.

Nova žrtve je 24-letni Raymond Mc Creesh, ki so ga leta 1976 obsojili na 14 let zapore zaradi poskusa umora nekega britanskega vojaka. Kot vsi ostali pripadniki IRA, ki so začeli gladovno stavko, je tudi Mc Creesh protestiral proti odločitvi britanske vlade, ki jim ne priznava statusa političnih jetnikov. Ko bi ne vztrajal pri svojem namenu, bi ga oblasti najverjetneje izpustile na svobodo že leta 1983.

Okoli 400 jetnikov IRA, ki so zaprti v Mazeu, je torej trdno odločen izpeljati svojo samomorilsko akcijo do konca, oziroma dokler ne bo britanska vlada klonila njihovim zahtevam. Če se sedanja »tremna« nadaljuje — če lahko uporabimo dokaj cinčen izraz — bo morala Thatcherjeva prejeti ali slej popustiti, saj bi bilo naravnost neverjetno, da bi oblasti, ne da bi trenle z očesom, dovolile praveci pokol.

Ze danes jutraj bo namreč tudi 25-letni jetnik Doherty začel dosledno zavračati kakršnokoli jed ali zdravniško pomoč, medtem ko je Patsy O'Hara, ki je začel gladovati skupno z Mc Creeshom, včeraj padel v globoko nezavest in bo vsakčas podlegel dolgotrajnemu stradanju. Podoben konec pa se obeta tudi Johnu Mc Donnellu, ki je prišel stavko 9. maja in Brendanu Mc Laughlinu, ki je zadnjič zaužil hrano 14. maja. Njega so jetniške oblasti zaradi nenačnega poslabšanja zdravstvenega stanja — kaže, da je imel srčni napad — premestile v reko vojaško bolnišnico.

Smrt Mc Creesha je bila seveda takoj povod za izbruh nasilja po mestnih ulicah v Belfastu. V nekaterih katoliških četrah pa je protest zadobil povsem miroljuben prizvok, ko je na stotine žensk preplavilo ulice in z nemim pričevanjem izrazilo svojo ogorčenost.

Schmidt v Beli hiši

WASHINGTON — Zahodnonemškega zveznega kanclerja Helmuta Schmidta so na njegovem uradnem obisku včeraj v Beli hiši dočakali z vsemi častmi. S predsednikom Reaganom je že razpravljal o vprašanju pogajanj s SZ o omejevanju »evroraket« in o mednarodnem gospodarskem položaju v luči prihodnjega vrha »sedmih« v Ottavi.

Spremembe v štipendijah na prištinski univerzi

PRISTINA — Dva dni po prekinitvi pouka na univerzi v Pristini in zaprtih domov v študentskem centru so se včeraj sešli člani akcijske konference ZK te visokošolske ustanove. Predsednik akcijske konference Radip Halili je pojasnil razloge za predčasnimi zaključek šolskega leta in poudaril, da so sklepi sprejeti zaradi neredov in manifestacij, usmerjenih proti stabilizaciji političnega in varnostnega stanja na univerzi in v pokrajini.

V zvezi s procesom diferenciacije na univerzi je Halili med drugim dejal, da so prejšnji teden zaradi sodelovanja v sovražnih demonstracijah, oziroma zaradi oportunističnega obnašanja iz ZK izključili 7 študentov. Delegati skupščine Titovega sklada pokrajine Kosovo so sprejeli sklep, da tistim koristnikom Titovega sklada, ki so sodelovali v sovražnih demonstracijah, odvzamejo štipendije. Do sedaj so namreč ugovorili, da je v demonstracijah sodelovalo 5 študentov, ki prejemale štipendije iz tega sklada. V prihodnjem šolskem letu bodo iz sredstev Titovega sklada za Kosovo dodelili 313 novih štipendij. Študentske štipendije bodo višje za 20 odstotkov in bodo znašale 1800 din, za dijake pa bodo višje za 10 odstotkov, znašale pa bodo 1100 din.

BONN — Saudski minister za nafto šejk Jamani je včeraj v Berlinu ponovil svoje stališče, da je treba zahodnemu gospodarstvu dati nekoliko odihla. Jamani torej trdi, da ne bi smele izvoznice v prihodnjem letu podražiti nafte.

OB PRAZNOVANJU 50-LETNICE TRŽAŠKE PRISTANIŠKE DRUŽBE

Tržaški župan z nezaslišano odločbo prepovedal dvojezične transparente!

Takojšnja ogorčena protestna reakcija več sto pristanišnikov iz Trsta, številnih italijanskih mest in iz nekaterih jugoslovanskih luk - Protestni delegaciji delavcev na županstvu in pri prefektu

Včeraj je tržaški občinski odbor, ki ga sestavljajo predstavniki Liste za Trst, zagrešil hudo protidemokratsko dejanje, ki nas po svoji vsebini spominja na mrke predvojne čase. Kot je znano, praznuje te dni tržaška pristaniška družba svojo 50-letnico ustanovitve. Pristaniški delavci so za to priložnost pripravili vednošnjo slavo z bogatim programom. Za praznovanje je tržaška pristaniška družba povabila v goste delegacije pristaniških delavcev iz največjih italijanskih luk in še iz Kopra, Zadra in Reke. Tržaška pristaniška družba pa je preko nekaterih tržaških ulic razobesila tudi transparente z dvojezičnim napisom, ki opozarja na praznovanje 50. obletnice svoje ustanovitve. Včeraj pa se je proti dvojezičnemu napisu oglašil tržaški občinski odbor, ki je z odločbo župana (v Cecovinijev odločbi) prepovedal dvojezične transparente. Prosto povedano, ob polnoči bi mestni redarji morali sneti dvojezične transparente. Ta županov odločba se sklicuje na člen 212 pravilnika mestnih redarjev, skratka, občina prepoveduje dvojezične transparente zaradi politične oportunitet in zaradi negativnih odmevov, ki jih je imela omenjena pobuda v mestnem središču. To pomeni, da naj bi predstavljali dvojezični napis, na katerem so zapisane tudi slovenske besede, politično neoportuno dejanje.

Kar bode melonarske odbornike je torej slovensčina, ki so jo, italijanski ustavi in načelom demokratične sodelitve v brk, prepovedali za nedopustljiv odločbo. Lista za Trst in nekateri njeni vodilni možje so tako dokazali (če je bil takšen dokaz sploh potreben po vsem tem, kar počin), da hočejo odstraniti iz Trsta vsako prisotnost slovensčine in Slovencev z gorjako uradne prepovedi. Ravno tako želijo razbiti dokaz sodelitve med Slovenci in Italijani.

Pristaniški delavci so na županovo prepoved ostro reagirali. Sindikalna zveza je takoj napovedala stavko, ki se je pričela ob 14.30 in

breže »Tre novembre«. Zahtevali so tudi srečanje s prefektom, ki je sprejel delegacijo. Tokrat so se predstavniki delavcev vrnili s seštevkom bolj pomirjenimi. Prefekt jim je obljubil, da se bo zavzel, kolikor je pač v njegovi moči, da ne bi prišlo do kaljenja javnega reda. To izjavo so delavci razumeli kot obljubo, da se bo prefekt zavzel za to, da mestni redarji ne bodo odstranili transparentov. Delavci so namreč napovedali, da bodo transparente stržili in branili proti vsakemu posegu njihove nasilne odstranitve. Po sestanku s prefektom se je sprevod demonstrantov vrnil v Pristaniški dom, ogorčenje in napetost med njimi pa se ni poleglo.

Na pobudo Inštituta za preučevanje prometa v Evropski gospodarski skupnosti se bo danes na tržaški univerzi začel mednarodni po svet na temo: »Krajevne uprave in prometa vprašanja na urbaniziranih območjih».



Protestni sprevod pristanišnikov

KORAK NAZAJ ZA MILJSKO LADJEDELNICO

Fincantieri predlaga ukinitve prave ladjedelske proizvodnje

Obrač naj bi le dobavljal dele drugim ladjedelnicam - Delavci in sindikalisti soglasno zavrnili takšno »rešitev« - Pomisleki tudi pri družbi »Friulii«

Zadnje srečanje med tržaškimi sindikalisti in vodstvom državne družbe Fincantieri v Rimu - srečanje je bilo v sredo popoldne na sedežu ministrstva za državne zadeve - pomeni občuten korak nazaj v zvezi z rešitvijo perečega vprašanja miljske ladjedelnice »Cantiere Alto Adriatico«. Na srečanju, ki je imela tudi zastopnike iz delne finančne družbe Friulie, ki bi morala kakor znano ustanoviti skupaj s Fincantieri novo družbo, ki naj prevzame ladjedelnico po zaključenem sodelovanju s sedanjimi lastniki, je predsednik Fincantieri Rocco Basilico razvil ne sprejemljivo tezo, ki jo v nasprotju z že danimi zagotovili vladnih organov in ki jo lahko strmo otagole: Fincantieri upravlja danes v Italiji določeno število ladjedelnice in bil prevzem miljskega obrata prav gotovo pomenil v očeh Evropske gospodarske skupnosti »nedovoljeno pomoč« priznane italijanske državi ladjedelstvu. Zaradi tega bi sklep Fincantieri o prevzemu ladjedelnice pristojni organi EGS prav gotovo zavrnili. Fincantieri si torej lahko dovoli le to, da sicer prevzame miljski obrat, da pa se nadaljnja proizvodnja v

njem preusmeri na izdelovanje ladijskih delov in drugih zahtevnejših kovinskih proizvodov za druge ladjedelnice Fincantieri.

Po tezi Fincantieri naj bi bila torej na Tržaškem dokončno ukinjena tradicionalna ladjedelska dejavnost, na kar seveda ne morejo pristati niti prizadeti delavci, niti sindikalne organizacije, politične stranke, krajevne uprave in vse prebivalstvo tržaške pokrajine, ki so prav proti tej nevarnosti pred časom enotno stali v boj v obrambo omenjenega obrata. To so sindikalisti tudi jasno povedali predsedniku Fincantieri Roccu Basilicu in tudi predstavnikom delne finančne družbe Friulie je naglasil, da je upravi svet družbe svoj čas pristal na to, da pristopi k novi družbi, vendar pod pogojem, da bo miljski obrat še naprej izdeloval ladje. Ob tezi, naj bi se proizvodnja njemu preusmerila na drugo področje, pa se ponovno odpira vprašanje pristopa Friulie z 49% potrebne delniške glasnice.

Včeraj popoldne so se v menzi obrata zbrali na sindikalni skupščini delavci CAA, katerim sta sindikalista Gialuz in Gasivoda orisala potek sestanka v Rimu. Po daljši

razpravi so prisotni sklenili opozoriti predsednika delne družbe Comelliju, odborniku za industrijo De Carliju, vodstvu Friulie in stečajnemu skrbniku brzojavko, v kateri zahtevajo nujen sestanek z vsemi prizadeti dejavnosti, da bi na njem zavzeli enotno stališče do omenjene teze predsednika Fincantieri.

Sindikalista sta nadalje obrazložila načrt, ki ga je Fincantieri izdelal kar zadeva ureditev stalištev v miljskem obratu. Ladjedelnica naj bi imela stalno zaposlenih 175 delavcev in 15 do 20 uradnikov, poleg tega pa naj bi v njenem okviru ustanovili »posebno« območje skupno 70 do 80 delavcev, ki naj bi bila na razpolago za opravljanje specifičnih del v drugih obratih Fincantieri. Če udeleževamo, da je danes v CAA zaposlenih 280 delavcev in 54 uradnikov, bi prehod pod novo režimo zahteval določeno zmanjšanje števila zaposlenih delovnih moči. To pa bi dosegli s tem, da bi upokojili 22 delavcev, ki bodo v letošnjem letu dosegli predpisano starost, nadaljnjih 35 delavcev in uradnikov pa bi upokojili predčasno. V času, ki bi bil potreben za to, da se zaključijo stečajni postopek, da se ustanovi nova družba in da se obrat preusmeri na novo proizvodnjo, naj bi bilo vse osebe ladjedelnice v dopolnilni blaginji. Kolikor bi nova ureditev zahtevala, pa bi nekateri med njimi v tem času obiskovali posebne prekvalifikacijske tečaje.

Jasno je, da je izid rimskega srečanja ponovno povečal zaskrbljenost miljskega delavstva, ki pa je kakor rečeno sklenilo nadaljevati boj za ohranitev ladjedelnice. Kakor nam je dejal starejši delavec na večeršnjem shodu, je treba za vsako ceno preprečiti, da bi bila Lloydda ladjadla Julia, ki se prav te dni odpravljajo iz ladjedelnice v svet, zadnja ladja, ki bi imela v matični knjigi zapisano: mesto izdelave Trst.

Furlansko glasbeno poletje 1981

Deželni odbor za turizem Borden je včeraj na posebni tiskovni konferenci v Vili Manin pri Passarianu predstavil »Furlansko glasbeno poletje 1981«, ki se bo odvijalo v Ogliem, Sestu al Reghen in v sami Vili Manin, poleg tega pa še v Trstu, Gradežu in Lignanu.

Deželni odbor za turizem Borden je včeraj na posebni tiskovni konferenci v Vili Manin pri Passarianu predstavil »Furlansko glasbeno poletje 1981«, ki se bo odvijalo v Ogliem, Sestu al Reghen in v sami Vili Manin, poleg tega pa še v Trstu, Gradežu in Lignanu.

Deželni odbor za turizem Borden je včeraj na posebni tiskovni konferenci v Vili Manin pri Passarianu predstavil »Furlansko glasbeno poletje 1981«, ki se bo odvijalo v Ogliem, Sestu al Reghen in v sami Vili Manin, poleg tega pa še v Trstu, Gradežu in Lignanu.

Deželni odbor za turizem Borden je včeraj na posebni tiskovni konferenci v Vili Manin pri Passarianu predstavil »Furlansko glasbeno poletje 1981«, ki se bo odvijalo v Ogliem, Sestu al Reghen in v sami Vili Manin, poleg tega pa še v Trstu, Gradežu in Lignanu.

Deželni odbor za turizem Borden je včeraj na posebni tiskovni konferenci v Vili Manin pri Passarianu predstavil »Furlansko glasbeno poletje 1981«, ki se bo odvijalo v Ogliem, Sestu al Reghen in v sami Vili Manin, poleg tega pa še v Trstu, Gradežu in Lignanu.

Deželni odbor za turizem Borden je včeraj na posebni tiskovni konferenci v Vili Manin pri Passarianu predstavil »Furlansko glasbeno poletje 1981«, ki se bo odvijalo v Ogliem, Sestu al Reghen in v sami Vili Manin, poleg tega pa še v Trstu, Gradežu in Lignanu.

Deželni odbor za turizem Borden je včeraj na posebni tiskovni konferenci v Vili Manin pri Passarianu predstavil »Furlansko glasbeno poletje 1981«, ki se bo odvijalo v Ogliem, Sestu al Reghen in v sami Vili Manin, poleg tega pa še v Trstu, Gradežu in Lignanu.

Deželni odbor za turizem Borden je včeraj na posebni tiskovni konferenci v Vili Manin pri Passarianu predstavil »Furlansko glasbeno poletje 1981«, ki se bo odvijalo v Ogliem, Sestu al Reghen in v sami Vili Manin, poleg tega pa še v Trstu, Gradežu in Lignanu.

Deželni odbor za turizem Borden je včeraj na posebni tiskovni konferenci v Vili Manin pri Passarianu predstavil »Furlansko glasbeno poletje 1981«, ki se bo odvijalo v Ogliem, Sestu al Reghen in v sami Vili Manin, poleg tega pa še v Trstu, Gradežu in Lignanu.

Deželni odbor za turizem Borden je včeraj na posebni tiskovni konferenci v Vili Manin pri Passarianu predstavil »Furlansko glasbeno poletje 1981«, ki se bo odvijalo v Ogliem, Sestu al Reghen in v sami Vili Manin, poleg tega pa še v Trstu, Gradežu in Lignanu.

Nove norme v prid kmetijstvu

Deželna skupščina je na včerajšnji seji obravnavala štiri zakone, ki se nanašajo na kmetijstvo v Furlaniji-Juljski krajini. Gre za zakon, ki daje na razpolago 7,3 milijarde lir za razvoj delovanja deželne družbe za kmetijstvo ERS, za normo, ki določa posege za razvoj kmetijstva na potresnem območju in ki ga je država zavrnila z nekaterimi pripombami, za zakon, ki predvideva posege za razvoj vinarstva in svilojstva ter za normo, ki dopolnjuje zakon v prid kmetijstvu, ki je bil izglasovan v lanskem letu. Vsi štiri zakoni so bili sprejeti z večino glasov. Deželni svet se bo ponovno sestel 2. junija.

Mladenec podlegel poškodbam nesreče

Na oddelku za intenzivno nego tržaške bolnišnice je včeraj ob 8.20 umrl za posledicami hude prometne nesreče 21-letni Maurizio Cerne, doma iz Zindisa 25 (Milje). Mladenec se je ponesrečil v nedeljskih večernih urah, ko je na cesti pri Ospi v višini strelšča zavozil s svojim fiatom 127 s ceste. Nesreča je bila velika hitrost. Cerna je vrgel iz avtomobila, obeležal je na cesti s hudim udarcem v glavo. Štiri dni zatem je podlegel poškodbam.

Združenje industrijcev tržaške pokrajine bo imelo občni zbor v sredo, 27. maja, ob 17.30 v dvorani trgovinske zbornice.

V KAKŠNO SMER GRE POLITIČNO ŽIVLJENJE V TRSTU

Levica v socialistični stranki proti zavezništvu med KD in LpT

V kakšno smer se bo zasukalo tržaško politično življenje? Po znanih dogodkih na pokrajini, kjer je KPI odredila svoje sodelovanje z upravo in s tem odprla krizo, se je splošna slika tržaškega političnega življenja le še nekoliko bolj zamagljala, tako da tik pred pomembnimi razpravami o proračunu v raznih izvoljenih svetih, še ni jasno, kakšen bo nadaljnji pravno politični zemljevid na Tržaškem, kakor se bodo stranke znele za upravljanje tržaške pokrajine in občine, pa tudi kako se bodo stvari zasukale v devinsko-nabrežinski občini.

Veliko besed je bilo izrečenih v zadnjih časih, veliko je bilo tudi domnev in polemik, morda se bo v prihodnjih dneh izluščil kaj bolj konkretnega. Medtem moramo zabe-

ležiti zanimivo stališče levice v tržaški socialistični stranki. V poročilu, ki nam ga je včeraj poslala s podpisoma Avgusta Segheneja in Livia Pesanteja, se tržaška socialistična levica z zaskrbljenostjo vprašuje o stvarnem smislu določenih političnih pobud, po katerih naj bi bila rešitev hudega problema javnega upravljanja na Tržaškem v zavezništvu med krščansko demokracijo, PSI, socialdemokracijo in SSK. Zavezništvo, ki naj bi bilo odprto, kot dokazujejo nedavna ogajanja ob izvolitvi upravnega odbora v krajevno zdravstveno enoto, tudi sami Listi za Trst. Tudi če stranke zanikajo, da bi že prišlo do kakšnih dogovorov v tem smislu, je po mnenju levice PSI nevarno, da se politična os nekako nagne v smer določenega zavezništva med KD in LpT, pri katerem bi imela druge manjše stranke le obrobno vlogo. Zato socialistična levica že vnaprej odklanja vsakršno možnost takšne vrste zavezništva.

Mati in hči ranjeni med eksplozijo plina

V pritličnem stanovanju v Ul. Vigneti 67 je sinoči okrog 20.30 prišlo do eksplozije plina, ki pa na srečo ni imela hujših posledic. Kot so ugotovili karabinjerji, je do eksplozije prišlo, ko je 36-letna Maria Grazia Broto por. Ceppi hotela z vžgalico pritakniti plamen na kuhinjski, ki je priključen na plinško jeklenko. Verjetno je iz jeklenke ali iz gumijaste cevi že dal časa uhajal plin, saj je ob dotiku z ognjem prišlo takoj do eksplozije in manjšega požara, ki pa so ga sosedje pogasili še preden so prihiteli gasilci. Čeppijeva je vsekakor utrpela opekline prve in druge stopnje, za kar se bo morala zdraviti od 15 do 20 dni na dermatološkem oddelku, njeno 14-letno hčer, ki je tudi bila v kuhinji, pa so prepeljali v otroško bolnico, kjer se bo morala zdraviti 15 dni zaradi opeklin in ran, ki so jih ji povzročili drobi sip.

V Portorožu srečanje jugoslovanskih založniških in časopisnih podjetij

V Portorožu se je včeraj začelo štiridnevno »Srečanje solidarnosti«, ki se ga udeležujejo predstavniki vseh 13 jugoslovanskih časopisno-grafičnih in založniških podjetij. Le-tanje srečanje poteka v organizaciji CZP »Delo« iz Ljubljane, obsega pa poleg strokovno tematskih razprav in političnih referatov tudi športna tekmovanja in kulturne prireditve. Udeležence srečanja, približno 500, je pozdravil glavni urednik »Delo« Jak Koprivc, ki je poudaril politični pomen in vlogo informacijskih sredstev, predsednik Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner pa je govoril med drugim o uveljavljanju stabilizacijskih ukrepov. Kulturni del večeršnjega srečanja sta izpolnila pevski zbor in folklorna skupina »Karol Pahor« iz Kopra.

Priprave na pokrajinski kongres CGIL

Glavni svet sindikalne organizacije CGIL je na zadnji seji sestavil program vprašanj, ki bodo predmet razprave na pokrajinskem kongresu, ki je napovedan za čas od 11. do 13. septembra. Med drugim bodo delegati vzeli v pretes preloščne probleme delavcev slovenske narodnosti, politiko teritorija in stanovanjsko vprašanje, soodvisnost med pristaniščem in industrijo na Tržaškem ter probleme socialne oskrbe.

V OKVIRU PRAZNOVANJA 25. MAJA - DNEVA MLADOSTI

Na generalnem konzulatu SFRJ počastili spomin Pinkove mame

O liku Eme Tomažičeve in o jugoslovanski poti po Titu in s Titom, je spregovoril konzul Lucjan Benolič

Smrt Eme Tomažičeve, matere narodnega heroja Pinka Tomažiča in simbola trpeče slovenske matere in žene, ki je v boju za svobodo izgubila vse svoje družinske člane, sina, hčerko, zeta in moža, je boleče odjeknila v vsej zamejski slovenski in italijanski demokratični javnosti. Njen spomin so včeraj popoldne počastili tudi na generalnem konzulatu Socialistične federativne republike Jugoslavije v Trstu v okviru praznovanja Dneva mladosti in 40. letnice vstaje slovenskega in jugoslovanskih narodov v boju proti nacističnim okupatorjem. V prisotnosti vsega osebja generalnega konzulata, številnih, v Trstu bivaajočih, jugoslovanskih državljanov, zamejskih nosilcev spomence 1941 ter nekaterih predstavnikov zamejskega in matičnega kulturno-političnega življenja ter gostov, med katerimi je bil tudi zadnji komandant IX. korpusa Jože Borštnar, je o liku Eme Tomažičeve spregovoril konzul SFRJ Lucjan Benolič, nakar so vsi prisotni počastili njen spomin z enominutnim molkom.

Konzul Benolič je nato spregovoril o »Prazniku mladosti« 25. maja, ki ga jugoslovanski narodi praznujejo letos v spominu na svojega legendarnega voditelja Tita ob prvi

obletnici njegove smrti. Konzul Benolič je ob tem dejal, da narodi in narodnosti Jugoslavije v spominu na Tita nadaljujejo po poti, ki jo je začrtal Tito in da na pridobitvah, doseženih v težki povojni graditvi socialistične in samoupravne domovine in na veličastnih uspehih, ki jih prinaša nadaljnji razvoj. Ob tem je poudaril, da pridobitve dela in boja niso bile dosežene enkrat za vselej, pač pa da jih je treba stalno čuvati in razvijati z vsakodnevno socialistično prakso in budnostjo proti vsem notranjim sovražnikom, ki delujejo, kot dokazujejo dogodki na Kosovu, ki povzročajo zunanji sovražniki neodvisne, socialistične, samoupravne in nevrščene Titove Jugoslavije. Glavno pa je nadaljnje utrjevanje bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti kot najmočnejšega jezika težavam, s katerimi se danes sooča jugoslovanska družba. S prevelikimi žrtvami smo si sami priborili svobodo — je dejal konzul Benolič —, da bi jo smeli izpostavljati nevarnostim. Ob tem je omenil tudi vlogo slovenske narodnostne skupnosti v Italiji kot nosilca miru in sožitja ob meji.

Kratko in domačnost slovesnosti sta z recitacijami pesmi in besedil na narodnostsvobodno temotiko dopolnila člana Slovenskega stalnega gledališča Zlata Rodoškova in Stane Starešinič, nakar se je razvila skromna a prisrčna družabnost.

Sozialna brzojavka predsednika Collija svojcem Eme Tomažič

Predsednik deželnega sveta Maria Colli je poslal svojcem Eme Tomažič sozaložnik brzojavko. »Učalnika slovenske šole dne 5. maja letos, je razdeljen v osem poglavij za skupnih 26 paragrafov. V uvodu v diskusijo je prof. Samo Pahor podrobno razčlenil, zakaj je prišlo do potrebe po pravilniku. Dejal je, da so bile skoraj vse stavke, ki jih je izpeljal sindikat večinoma političnega značaja, ker zadevajo šolo kot institucijo, ki skrbi za koristi naše narodnostne skupnosti. Včasih je prišlo pri izpeljavi stavk do neslogov, pa na največ zato, ker se članstvo odbora vsako leto menja. To je povzročilo predvsem novincem v odboru težave pri presoji o stavkah, da bi se izognili takim nevesnoštim, je bil pripravljen pravilnik, saj je uspeh vsake stavke v prvi

Bolgarski baritonist jutri na Opčinah

V mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah bo jutri ob 20.30 obiskovalce čakal prav posebno doživetje, oziroma tak kulturni dogodek, kakršnega še občinstvo prav gotovo ni pavajeno. V gostje prihaja namreč član državne Opere iz Sofije, baritonist Veselin Damjanov.

Damjanov je uveljavljen pevec, poleg tega pa še vnet esperantist, in je tni gostoval po Italiji, nazadnje je nastopil v Genovi in Veroni. V soboto bo občinstvo predstavil skladbo, ki zadevajo tako klasično kot sodobno glasbo. Na klavir bo bolgarskega baritonista spremljal pianist Aleksander Vodopivec.

Ob težki izgubi dragega Nevja Legiša izrekata svojo globoko sozaložnik družini Legiša ob izgubi sina, mladina iz Medje vasi in vsačani.

Za vedno nas je tragično zapustil naš dragi sin in brat

NEVIO LECHISSA

Pogreb bo danes, 22. maja, ob 16. uri iz štiranske cerkve

Zalujoči: mama Marija, tata Vittorio, sestra Daniela, brat Gianni in nečaki ter drugo sorodstvo

Medja vas, 22. maja 1981

Nenadoma nas je zapustil naš oče, nono in brat

ALOJZ RACMAN

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 22. t.m., ob 15.30 izpred hiše žalosti v Gročani.

Zalujoči: sin Oskar, nevesta, vnukinja, sestre in bratje z družinami

Gročana, 22. maja 1981

Po dolgi bolezni nas je za vedno zapustila naša draga mama in nona

MARIJA NADOH vd. OTA

Pogreb bo danes, 22. maja, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v dolinsko cerkev.

Zalujoči: Milko, Klavdij, Alma, Boža, vnuki Damjana, Marko in David ter drugo sorodstvo

Dolina, Krogelje, Gropada, 22. maja 1981

Ob izgubi svoje dolgoletne podpornice

EME TOMAŽIČ

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu izreka družini svoje globoko sozaložnik.

Zavedno narodnjakino bomo ohranili v trajnem in hvalnem spominu.

Protestna izjava SKGZ

Pobuda tržaškega župana Cecovinja, da se odstranijo dvojezični napisi, ki so jih obesili pristanišniki, da bi proslavljali 50-letnico ustanovitve prve kompanije, je globoko odjeknila v vsej slovenski javnosti. V zvezi s tem je Slovenska kulturno-gospodarska zveza izdala tiskovno sporočilo, v katerem poudarja, da spada županova odločitev v sklop protislovenske kampanje, ki jo nadaljuje glasilo lista za Trst v zadnjih tednih s še poostreno obliko. Slednje potrjuje protislovenske pozicije, ki jih je zavzela lista že od samega nastanka in vse kaže, da hoče lista na tak način odgovoriti na nedavno odločitev demokratičnih strank za odpravo protidemokratske in anahronistične prepovedi prefekta Palamare o govornju slovensčine na Trgu Unità.

Sklicujoč se na člena 3 in 6 italijanske ustave »SKGZ ugotavlja, da odločba župana Cecovinja tepta te norme v duhu in krki. Ob koncu izreka SKGZ popolno podporo in solidarnost pristaniškim delavcem in njihovim oblikam boja proti županovi odločbi.

trajala vso popoldansko izmeno. Ob 17.45 pa je krenil številni sprevod od Doma pristaniških delavcev do Trga Unità, do občinske palače. V sprevodu so bili delavci tržaške pristaniške družbe in številne delegacije gostov. Prisotnost tolikih delegacij (italijanskih in jugoslovanskih) pomeni za tržaški občinski odbor še dodatno blamažo, saj so delavci iz Genove, Neapla, Livorna, Benet, Savone, Ravenne, Ancone, Civitavecchie, M. Carrare, Chioggie, Tržica ter iz Kopra, Zadra in Reke lahko na lastne oči videli, kaj se lahko dogaja danes v Trstu, kjer vedri melonarska občinska uprava. Prepoved dvojezičnih transparentov so vsi občutili kot žalitev, kot kršenje demokratične volje in kot izjavo sožitju in prijateljstvu med italijanskimi in slovenskimi ljudmi v Trstu ter jugoslovanskimi delavci. Namesto, da bi ljudje prišli iz raznih mest na praznično srečanje, so bili zaradi nezasiščenega nastopa občinske uprave prisiljeni manifestirati za osnovne človeške in državljanske pravice.

Spreved delavcev je se ustavil pred občinsko palačo, nakar sta na odločno zahtevo delavcev njihovo delegacijo, v katero so tržaški delavci povabili tudi svoje tovariše iz drugih mest, sprejela odbornika S. in Gambassini. Srečanje je trajalo več kot eno uro, obrodilo pa ni ničesar, saj sta odbornika vztrajala pri prepovedi dvojezičnih transparentov. Ko so za to izvedeli delavci na Trgu Unità, je postalo oziroma je bolj napeto, demonstranti so šli pred prefekturo in zasedli Na-

trajala vso popoldansko izmeno. Ob 17.45 pa je krenil številni sprevod od Doma pristaniških delavcev do Trga Unità, do občinske palače. V sprevodu so bili delavci tržaške pristaniške družbe in številne delegacije gostov. Prisotnost tolikih delegacij (italijanskih in jugoslovanskih) pomeni za tržaški občinski odbor še dodatno blamažo, saj so delavci iz Genove, Neapla, Livorna, Benet, Savone, Ravenne, Ancone, Civitavecchie, M. Carrare, Chioggie, Tržica ter iz Kopra, Zadra in Reke lahko na lastne oči videli, kaj se lahko dogaja danes v Trstu, kjer vedri melonarska občinska uprava. Prepoved dvojezičnih transparentov so vsi občutili kot žalitev, kot kršenje demokratične volje in kot izjavo sožitju in prijateljstvu med italijanskimi in slovenskimi ljudmi v Trstu ter jugoslovanskimi delavci. Namesto, da bi ljudje prišli iz raznih mest na praznično srečanje, so bili zaradi nezasiščenega nastopa občinske uprave prisiljeni manifestirati za osnovne človeške in državljanske pravice.

Spreved delavcev je se ustavil pred občinsko palačo, nakar sta na odločno zahtevo delavcev njihovo delegacijo, v katero so tržaški delavci povabili tudi svoje tovariše iz drugih mest, sprejela odbornika S. in Gambassini. Srečanje je trajalo več kot eno uro, obrodilo pa ni ničesar, saj sta odbornika vztrajala pri prepovedi dvojezičnih transparentov. Ko so za to izvedeli delavci na Trgu Unità, je postalo oziroma je bolj napeto, demonstranti so šli pred prefekturo in zasedli Na-

trajala vso popoldansko izmeno. Ob 17.45 pa je krenil številni sprevod od Doma pristaniških delavcev do Trga Unità, do občinske palače. V sprevodu so bili delavci tržaške pristaniške družbe in številne delegacije gostov. Prisotnost tolikih delegacij (italijanskih in jugoslovanskih) pomeni za tržaški občinski odbor še dodatno blamažo, saj so delavci iz Genove, Neapla, Livorna, Benet, Savone, Ravenne, Ancone, Civitavecchie, M. Carrare, Chioggie, Tržica ter iz Kopra, Zadra in Reke lahko na lastne oči videli, kaj se lahko dogaja danes v Trstu, kjer vedri melonarska občinska uprava. Prepoved dvojezičnih transparentov so vsi občutili kot žalitev, kot kršenje demokratične volje in kot izjavo sožitju in prijateljstvu med italijanskimi in slovenskimi ljudmi v Trstu ter jugoslovanskimi delavci. Namesto, da bi ljudje prišli iz raznih mest na praznično srečanje, so bili zaradi nezasiščenega nastopa občinske uprave prisiljeni manifestirati za osnovne človeške in državljanske pravice.

trajala vso popoldansko izmeno. Ob 17.45 pa je krenil številni sprevod od Doma pristaniških delavcev do Trga Unità, do občinske palače. V sprevodu so bili delavci tržaške pristaniške družbe in številne delegacije gostov. Prisotnost tolikih delegacij (italijanskih in jugoslovanskih) pomeni za tržaški občinski odbor še dodatno blamažo, saj so delavci iz Genove, Neapla, Livorna, Benet, Savone, Ravenne, Ancone, Civitavecchie, M. Carrare, Chioggie, Tržica ter iz Kopra, Zadra in Reke lahko na lastne oči videli, kaj se lahko dogaja danes v Trstu, kjer vedri melonarska občinska uprava. Prepoved dvojezičnih transparentov so vsi občutili kot žalitev, kot kršenje demokratične volje in kot izjavo sožitju in prijateljstvu med italijanskimi in slovenskimi ljudmi v Trstu ter jugoslovanskimi delavci. Namesto, da bi ljudje prišli iz raznih mest na praznično srečanje, so bili zaradi nezasiščenega nastopa občinske uprave prisiljeni manifestirati za osnovne človeške in državljanske pravice.

trajala vso popoldansko izmeno. Ob 17.45 pa je krenil številni sprevod od Doma pristaniških delavcev do Trga Unità, do občinske palače. V sprevodu so bili delavci tržaške pristaniške družbe in številne delegacije gostov. Prisotnost tolikih delegacij (italijanskih in jugoslovanskih) pomeni za tržaški občinski odbor še dodatno blamažo, saj so delavci iz Genove, Neapla, Livorna, Benet, Savone, Ravenne, Ancone, Civitavecchie, M. Carrare, Chioggie, Tržica ter iz Kopra, Zadra in Reke lahko na lastne oči videli, kaj se lahko dogaja danes v Trstu, kjer vedri melonarska občinska uprava. Prepoved dvojezičnih transparentov so vsi občutili kot žalitev, kot kršenje demokratične volje in kot izjavo sožitju in prij

Gledališča

VERDI
Danes ob 20.30 (red A) in jutri ob 18. uri (red B) simfončni koncert. Kot dirigent bo nastopil mladi Poljak Antoni Wit, poleg njega bo na koncertu nastopil eden najbolj znanih mladih pianistov Rus Boris Bloch. Na sporedu bo najprej uvertura k operi «Paria» poljskega skladatelja Stanisława Moniuszke, nakar bo Bloch izvajal Chopinov Drugi koncert, v drugem delu večera pa bodo izvajali Cesarja Franca simfonijo.

AVDITORIJ

Ob 26. do 28. t.m. se bodo vrstile gledališke skupine dežele Furlanije-Juljske krajine: 26. skupina Piccolo Teatro iz Vidma bo predstavila G. Spalladijevo delo «Il morto per equivoce»; 27. 5. gledališka skupina iz Pordenona C. Goldonijev «Sior Toderò Brontoloni» in 28. 5. Piccolo Teatro iz Gradača G. Marchesanovo delo «I mamuli del '23».

Kino

La Cappella Underground 18.00 «Dracula». Režija Tod Browning.
Ariston 17.00 «Ludvig». Režija Luciano Visconti. H. Berger in R. Schneider.
Eden Zaprti.
Jutri ob 17.00 «Gente comune». Režija Robert Redford.
Ritz 17.30 «Il signor Robinson: mostro storia d'amore e di avventure». Barvni film za vsakogar.
Excelsior 17.00 «Taxi drivers». Preveden mladin pod 14. letom.
Grattacielo 17.30 «La ragazza di Nashville». Barvni film za vsakogar.
Fenice 17.00 «Tre uomini da abbattere». A. DeLon. Preveden mladin pod 14. letom.
Aurora 17.00 «Bronco Billy». Clint Eastwood.
Cristallo 16.45 «Il giorno del cobra». Franco Nero. Barvni film za vsakogar.
Vittorio Veneto 16.30 «Assassino allo specchio». Barvni film za vsakogar.
Moderno 16.30 «Le notti di Salem». Preveden mladin pod 14. letom.
Lumiere 16.00 «L'esortazione». Preveden mladin pod 14. letom.
Mignon 16.30 «Una volta ho incontrato un miliardario». Barvni film za vsakogar.
Nazionale 15.30 «Sweet porno baby». Preveden mladin pod 18. letom.
Filodrammatico 14.30 22.00 «Sex for scintillations». Preveden mladin pod 18. letom.
Radio 16.30 «La zia svedese». Preveden mladin pod 18. letom.



prilježi jutri, 23. t.m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah
koncert
Veselina Damjanova
baritonista dr. Opere iz Sofije
Pri klavirju
Aleksander Vodopivec
Vabljeni!

Razstave

Danes ob 18. uri bodo v umetniški galeriji Sant'Elena v Ul. degli artisti 2 odprli razstavo slikarja Roberta Faganeli.
Slovenski klub in foto krožek Trst 80 vabita na ogled fotografske razstave članov krožka, ki je v Goričevih dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, ob uradnih urah in zvečer.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 22. maja
MILAN
Sonce vzhaja ob 5.26 in zahaja ob 20.37 — Dolžina dneva 15.11 — Luna vzhaja ob 23.40 in zahaja ob 8.02
Jutri, SOBOTA, 23. maja
ZELJKO

Vreme včeraj: najvišja temperatura 25 stopinj, najnižja 16,5 stopinj, ob 18. uri 24 stopinj, zračni tlak 1018,3 mb uсталjen, brezvetrje, vlažna 58 odstotka, nebo skoraj jasno s slabo vidljivostjo, morje mirno, temperatura morja 19,8 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Irene Tesser, Ferruccio Deggrasi, Nicoletta Foschi, Alessandro Monterra, Roberta Cipriano.
UMRLI SO: 74-letna Anna Pintner, vd. Nator, 75-letni Luigi Boscolo, 68-letna Iris Lenarduzzi, 80-letni Eneacio Meani, 85-letna Annunziata Picchiar v. Mauro, 71-letna Amelia Salit por. Fontana, 78-letni Antonio Jurman, 68-letni Narciso Macor, 71-letna Cesira Battistin por. Calea, 39-letna Silvia Godina por. De Lorenzo.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10, Lonjerska cesta 172.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Corso Italia 14, Ul. Giulia 14.
NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Corso Italia 14, Ul. Giulia 14.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 732-627, predpriznanična od 1. do 21. ure in priznanična od 8. do 20. ure, tel. 68-441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljune: tel. 228-124. Bazovica: tel. 228-165; Opčine: tel. 211-001. Prose: tel. 225-141; Božje polje: Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

JUTRI NA POBUDO MLADINSKEGA ODBORA SKGZ

V goriškem dijaškem domu srečanje zamejske mladine

Pred kratkim so se na pobudo mladinskega odbora Slovenske kulturne gospodarske zveze sestali predstavniki nekaterih mladinskih krožkov in društvenih odsekov na Tržaškem. Vsebinska sestanka je bila pripravljena na praznovanje dneva mladosti, ki bo potekalo jutri v popoldanskih in večernih urah v Gorič, in sicer v prostorih Slovenskega dijaškega doma v Ul. Montesanto. Mladinski odbor je letos sprožil pobudo o praznovanju dneva mladosti predvsem zaradi potrebe po taki priložnosti, ki bi mladim v zamejski mladini nudila možnost za medsebojno srečanje. Veliko je namreč mladine, ki je angažirana pri krožkih, odsekih, športnih in kulturnih organizacijah, vsi, predvsem pa najmlajši pa občutijo pomanjkanje tesnejših stikov, širših srečanj, skupnih aktivnosti in prireditvej.

To je bila torej osnova letošnjega mladinskega srečanja, ki naj bi v goriški dijaški dom privabilo mlade iz Trsta, Gorice in Beneške Slovenije; slednji so ob priliki celo povabili za organiziran prevoz z avtobusom. Srečanje je sicer prva tovrstna pobuda in zaradi organizacijskih težav tudi nekoliko pomanjkljiva, vsekakor pa pomeni korak naprej.

Podrobnejše informacije glede splošnega programa in prevoza, lahko zainteresirani dobijo na sedežih društev in krožkov, oziroma v uradih mladinskega odbora, Ul. Sv. Frančiška 20 v Trstu.

SUZI PERTOT

Razna obvestila

Tržaški partizanski pevski zbor «Pinko Tomazič» sporoča, da bo danes ob 19. uri vaja orkestra in ob 20.30 vaja vsega ansambla TTPZ. Osnovna šola F. Milčinski, srednja šola Ciril in Metod, vrtec v Lonjerju, KD Rortve, Kolonkovec in KD Lonjer. Katnana vabijo na proslavo ob 190-letnici šlovanke šole na Katnani v nedeljo, 31. maja, ob 17. uri.

Zveza vojnih invalidov obvešča člane, da ostane danes urad zaprt.

Občina Dolina razpisuje javni natečaj za mesto specializiranega instalaterja. Rok razglasa zapade jutri, 23. maja t.l., ob 12. uri. Zainteresirani si lahko ogledajo razglas na občinski oglasni deski in dobijo vse informacije v občinskem tajništvu v uradnih urah.

Izleti

SPDT priredi v nedeljo, 31. maja, avtobusni izlet v Dolino Zajezre. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ulica sv. Frančiška 20/2, tel. 767-304) od 11. do 12. ure vsak dan do vključno srede, 27. t.m.

Kmetovalci iz Gročane organizirajo dne, 24. maja, izlet v Kočevje in okolico z ogledom raznih modernih hlevov. Ob povratku ogled Sv. Urha pri Ljubljani. Cena izleta 15.000 lir - kosilo vključeno. Vpis pri telefonski občini Dolina telefon: 228110 ali 228127.

Devinsko-nabrežinska sekcija SSK priredi jutri, 23. in v nedeljo, 24. maja, dvodnevni izlet v Kranjsko goro, na Vršič, k izviru Soče in v Dolino Trente. Vpisuje Antek Ter. Con (209-509). O. Zboxar (208-592) in M. Kralj (200-310 ali 200-771).

KD Valentin Vodnik iz Doline priredi v nedeljo, 31. t.m., enodnevni izlet v Kurnovec in Donjo Stubicu v Kurnovec si bodo izletniki ogledali rojstno hišo to. Tita in mila dinski dom, v Gornji »ubihi pa muzej kmečkih upov in spomenik Matiji Gabucu. Cena izleta 23.000 lir. Vpisovanje se naprej sprejemajo Fabio Smotlak, Anarozna Slavec in Boris Pangerc.



SPDT prireja v okviru programa Športne šole v nedeljo, 24. maja, za osnovnošolsko mladino in starše

izlet na Vremsčico
na srečanje mladih planincev Primorske ob dnevu mladosti. Zbirališče ob 8. uri na železniški postaji na Opčinah. Povratke ob 19.15. Prinesite prepuštnice ali potne liste.

Čestitke

Danes praznuje v Boljune 35. rojstni dan RITA ALBERTI. Mnogo sreče in veselja ji želijo mož Bert, sin Aleksander ter klapa nehoj-sega.
Danes praznuje 16. rojstni dan NORINA DOBRILA. Vse najboljše in da bi se ji uresničile vse skrite želje, ji želijo Tanja, Fabja in Lilijana.

GORIŠKI DNEVNIK

PROTEST PODGORSKIH TEKSTILCEV

Krčenje števila delovnih mest s predčasnim upokojevanjem

Dežela izigrava sklep, da bo razprava o krčenju števila zaposlenih stekla šele po sprejemu načrta o preureditvi obrata

Enotni tovarniški svet podgorske tekstilne tovarne in tajništvo sindikalne stroke FULTA (CGIL, Cisl, UIL) sta včeraj priredila sprejeto po goriških ulicah in z njim opozorila na še vedno nerešeno vprašanje nadaljnje proizvodnje v tem obratu. Tekstilni delavci so nosili transparente z gesli in zahtevami, sestavili delegacijo, ki je obiskala pokrajinsko palačo, županstvo in vladno palačo, kjer je od predstavnikov teh treh ustanov zahtevala solidarnost z današnjo manifestacijo, ki jo bodo tekstilci priredili v Trstu, da bi podkrepili svoja stališča na pogovorih z delovno upravo.

Položaj v «Cotonificio triestino» postaja namreč vedno bolj zapleten. Predvidevajo, da se bo s predčasnim upokojevanjem število v podjetju zaposlenih delavcev zmanjšalo za 300 enot. Poleg tega nameravajo odpustiti 40 delavcev v obratu «floc» in 12 uradnikov.

Včerajšnja manifestacija je imela za cilj razjasnjevati položaj delavcev uprave, ki na zadnjem sestanku z zastopniki delavcev o načinih reševanja tečajnega vprašanja obnovitve proizvodnje ni predlagala ugovorov. Kot zmanjšanje števila delovnih mest s predčasnim upokojevanjem. V tej zvezi dežela ni upoštevala sindikalnega predloga o preureditvi podjetja, češ da je to nemogoče zaradi «nepremostljivih ovir». Podjetje torej zmanjšuje delovna mesta, nima pa nikakršnega načrta za preureditev obrata.

Na zadnjem sestanku z deželo so sklenili, da bodo razpravo o znižanju števila delovnih mest z dočim lastnikom (predvidoma v tem mesecu) začeli šele po sestavi predloga za preureditev podjetja. Tako so obveznost, ki sprejeto deželo odobrnostjo za industrijo, obvezujoče pa je bilo to stališče tudi za upravní svet podgorske tovarne.

Kljub tem obveznostim podjetje namerava odpustiti delavce. Sprito takšne namere so sindikati in tovarniški svet včeraj pozvali javne uprave k solidarnosti z bojem delavcev za ohranitev delovnih mest v podgorskem obratu. Vsakšno drugačno ravnanje — poudarjajo — bi samo še poslabšalo že itak kritično gospodarsko stanje na Goriškem.

Drevi pri Nanutu začete goriških gostinskih večerov

Poročali smo že, da prično noči «goriški gostinski večeri», ki jih prireja enajst slovenskih goriških gostincev s pomočjo in pokroviteljstvom Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Začetek teh večerov bo noč, ob uri večerje, v

gostišču Nanut v Gorici, na Tržaški cesti 118. Možno je še vedno telefonirati na številko 83-790 (kdo telefonira iz druge pokrajine naj prida še karakteristično številko 0431) v srho rezervacije mize. Na voljo bodo jedi, ki jih sicer tudi običajno dobimo v tej znani goriški restavraciji, bo pa nocojšnja večerja zelo bogata in obilna.

Večeri se bodo nadaljevali v naslednjih dveh in že jutri zvečer je na vrsti gostilna «Pri Zgubinu» v Škrlijevem v neposredni bližini Doljenj.

Jutri akademija dijakov liceja «Trubar»

Z recitalom partizanskih in socialnih pesmi, z Burko o jerinem dohtarju in z nekaterimi glasbenimi točkami, se bo jutri zvečer v gostišču Nanut v Gorici, na Tržaški cesti 118. Možno je še vedno telefonirati na številko 83-790 (kdo telefonira iz druge pokrajine naj prida še karakteristično številko 0431) v srho rezervacije mize. Na voljo bodo jedi, ki jih sicer tudi običajno dobimo v tej znani goriški restavraciji, bo pa nocojšnja večerja zelo bogata in obilna.

V Fratti pri Romansu je včeraj okrog enajste in pol dopoldne strmoglavilo malo akrobatsko letalo. Pilot, ki ga je upravljal, je umrl v letalu, ki se je vžgalo ob dotiku z zemljo. Zrtve je 33-letni poklicni pilot Ruggero Nunzio, ki je živel v Codroipo z ženo in dvema otrokoma. Do pred letom in pol je bil ponesrečen član vojaške akrobatske eskadrile, tiste znane italijanske eskadrile, ki je toliko navduševala z drznimi poletmi množice vsega sveta in ki smo jo tolikokrat videli tudi na goriškem nebu.

O razlogih nesreče bo razpravljala komisija, ki jo bo imenovalo ministrstvo za promet, poleg tega pa bo tudi sodna oblast imenovala svojo komisijo.

Ruggero Nunzio je izstopil iz vojaškega letalstva pred približno letom in pol dni. Kot večer pilot je dobil takoj zaposlitev in delal za razna podjetja tudi akrobatske poletne v reklamne svrhe. Letalo s katerim je ponesrečil, znamke Pitts/2 A, je bilo last nekega italijanskega konzorcija za proizvodnjo in prodajo mlečnih proizvodov. Patruja štirih letal je prišla v Ronke pred nekaj tedni, eno letalo je ostalo na našem deželnem letališču in najbrž so ga mislili uporabljati v reklamne svrhe v poletni sezoni nad kopaljišči in Gradcu. Liganu in ob tržaški obali, kot je sicer v poletnih mesecih navada.

Letalo je vzletelo z ronškega letališča ob 11.10, pilot je priletel nad Gorico in se nameraval vrniti na letališče čez furlansko nižino. Kmetje, ki so bili na polju, ali v vinogradih med Marianom in Romansom niso dali preveč paznje letu majhnega letala, saj je to vsakdanja in običajna stvar. Rizzieri Fabris, kmet iz Fratte, ki je bil tam v bližini, pa nam je povedal, da je videl akrobatske poletne pilota, potem pa je zagledal kako je letalo puščalo za seboj siv ali črn dim in kako je pilot skušal pristati. Tako meni naš očividec, seveda pa ne

V SPOMIN NA ŽRTVE NACISTIČNEGA TERORJA

V nedeljo srečanje partizanov in proslava pri Peternele v Brdih

Poklonili se bodo žrtvam ubitim in sežganim 22. maja 1944 - Govorila bosta Vida Tomšič in Mario Fantini-Sasso

Zvezi združen borci iz novogorske občine, pa družbeno-politične organizacije in krajevne skupnosti iz Goriških Brd, bodo v nedeljo 24. maja ob 15. uri po jugoslovanskem običaju, priredili «Pri Peternele» tradicionalno proslavo ter srečanje bivših borci slovenske in italijanske narodnosti ter prebivalstva iz obmejnih krajev obeh dežel. Gre za tradicionalno manifestacijo, s katero se spominjajo dramatičnih dogodkov dne 22. maja leta 1944.

Podrobnejše o naslednje številne uspešne akcije, ki so jih skupaj izvedli borci Brsko-Beneškega odreda, 2. bataljona Vojske državne varnosti in pripadniki italijanskih partizanskih enot na širokem območju

od Vidma do Gorice, in dalje do Bovca, so nemške okupatorje hudo vznemirile. Njaj omenimo, da so partizanske enote tedaj med drugim uničile 9 letal na vojaškem letališču pri Vidmu. Zaradi porazov je okrog 8 tisoč sovražnikov 22. maja začelo iz smeri Vidma in Gorice akcijo proti partizanskim enotam v Brdih.

Po cesti od Krizade proti Peternele se je usmerila močnejša sovražna kolona. Na obronkih Slavc so borci italijanskih bataljonov «Mazzini» in «Amelisi» bilo jih je okoli 50 — in pripadniki Brsko-Beneškega odreda na hitro postavili zasledo in ko se je sovražnikova kolona ustavila, so jo partizani napadli in pri tem Nemcem povzročili velike izgube. Bilo je okoli 168 mrtvih, medtem ko so se partizani brez izgub umaknili na druge položaje. Bilo je še več sponadov, toda Nemci partizanom niso mogli doživega. Zaradi tega so se masčevali civilnemu prebivalstvu. De dopoldne so v Gorenjem Cerovem ustrelili 10 talcev, med njimi tudi nosečnico Rozino Kreševac. Pri Peternele in v Hlevniku so po pobrali 16 domačinov, jih skupaj z dvema borecema italijanske narodnosti zaprli v dve domačiji, ki so ju potem zažgali. V ognjenih suli so vrgli še trupla dveh padlih borci Brsko-Beneškega odreda. Med žrtvami so bili tudi 72-letni Anton Morencič, 64-letna

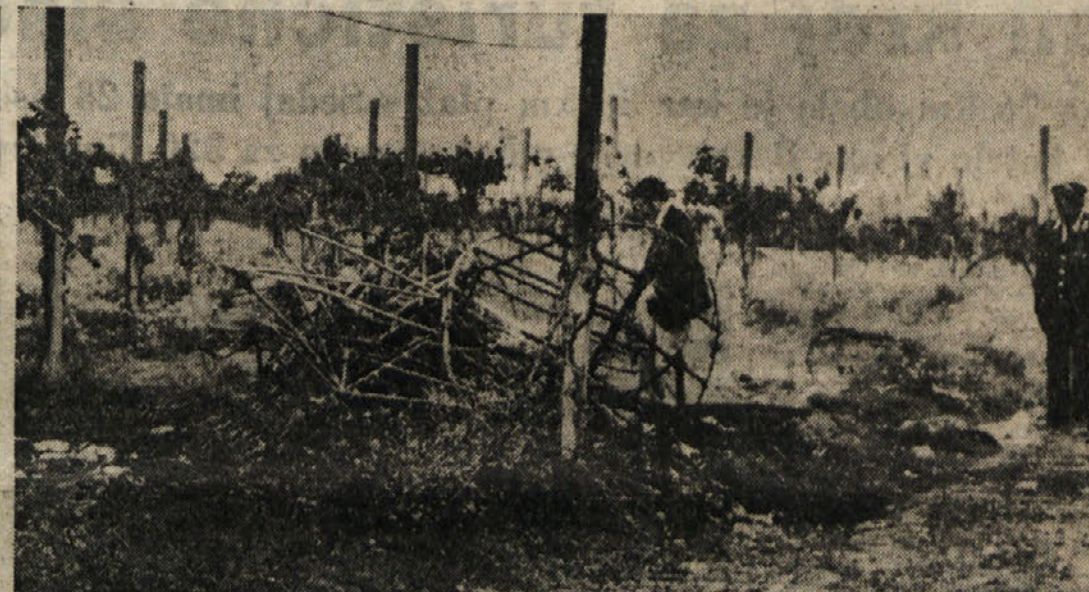
20.30 v dvorani Katoliškega doma v Gorici, predstavili na svoji zaključni šolski akademiji, dijaki in dijakinje goriškega klasičnega liceja-gimnazije «Primož Trubar». Gre za prvo prireditev slovenskih višjih srednjih šol po več letih, seveda če izzamemo nastope goriških dijakov na obmejnih srečanjih DOSP. Dijaki so se na nastop pripravljali nekaj mesece, vadili jih je priznani tržaški gledališki igralec Jožko Lukec.

Goriški licejci so v letošnjem šolskem letu priredili tudi predpustni ples, bili so na zimovanju na Nevejskem sedlu, pred kratkim pa so bili na petdnevem poučnem izletu v Rimu in Pompejih, kjer so si ogledali številne muzeje. S prireditvijo hočejo dijaki seči tudi na kulturno področje, istočasno pa želijo tudi kriti vsaj delno stroške njihovega poučnega izleta po rimskih muzejih.

NEVSAKDANJA NESREČA VČERAJ MALO PRED POLDNE

Akrobatsko letalo strmoglavilo pri Romansu: pilot zgorel z letalom ob trčenju na zemljo

Ponesrečenec, 33-letni Ruggero Nunzio, je bil do nedavnega član vojaške akrobatske eskadrile - Vzletel je z letališča v Ronkah na letalu, ki je služilo v reklamne namene proizvajalcem mlečnih izdelkov



Ostanki zgorlega letala

brž so ga mislili uporabljati v reklamne svrhe v poletni sezoni nad kopaljišči in Gradcu. Liganu in ob tržaški obali, kot je sicer v poletnih mesecih navada.

Letalo je vzletelo z ronškega letališča ob 11.10, pilot je priletel nad Gorico in se nameraval vrniti na letališče čez furlansko nižino. Kmetje, ki so bili na polju, ali v vinogradih med Marianom in Romansom niso dali preveč paznje letu majhnega letala, saj je to vsakdanja in običajna stvar. Rizzieri Fabris, kmet iz Fratte, ki je bil tam v bližini, pa nam je povedal, da je videl akrobatske poletne pilota, potem pa je zagledal kako je letalo puščalo za seboj siv ali črn dim in kako je pilot skušal pristati. Tako meni naš očividec, seveda pa ne

more povedati, kaj se je v letalu resnično dogajalo. Kmalu zatem pa je letalo strmoglavilo v vinograd, last kmeta De Nodari v kraju Forchiattis-Zuccello ter pri priči zgorelo. Nekaj deset metrov stran od kraja nesreče, v istem vinogradu so delale neke ženske.

Pritekle so na kraj nesreče, prihiteli so še drugi kmetje, in nudili se jim je stražen prizor. Malo enosedežno letalo je gorelo, v njem tudi človek. Očitno pa so nesrečen polet letala opazili tudi drugi, saj so na kraj kmalu prihiteli karabinjerji iz Romansa in Gradca, ter gasilci iz Gorice. Zgorele ostanki pilota so spravili v krsto, ki so jo odpeljali v kapelico pokopališča v Romansu, okostje trupa letala pa je kot klobčič s premerom dveh metrov ostal sredi vinograda. Da je bilo letalo majhno, nam dokazuje že dejstvo, da so bile uničene le štiri trte.

Funkcionar ministrstva za prevoze Gian Paolo Battiston, ki je prišel kmalu na lice mesta, nam je dejal, da ni moč v tem trenutku ugotoviti kaj je zakrivilo nesrečo. Iz krogov ronškega letališča smo neuradno izvedeli, da so take akrobatske polete delali že nekaj dni, a da so nameravali preseliti še na drugo letališče. Letalo pa je imelo kovinsko ogrodje ter bilo prevlečeno z lesom in platom. Služilo je predvsem za akrobatske polete. Ostanki letala so sedaj, kot kaže naša slika, sredi dvajsetih metrov stran od kraja nesreče in v popoldne tam okoli seveda zelo veliko. (mw)

Drevi koncert v Štandrežu

V Domu Andreja Budala v Štandrežu bo drevi, ob 20. uri, celovečerni koncert mešanega zbora «Igor Gradec» iz Nabrežine. Nabrežinske pevke in pevci so zelo znani, na Goriškem so se večkrat nastopili bodisi samostojno kot na raznih revijah in proslavah. Pred nekaj dnevi sta njihova zbora nastopila tudi na reviji v Novi Gorici, kjer je nastopil tudi zbor «Oton Zupančič» iz Štandreža, ki spreje-

ma danes v goste nabrežinske pevke in pevce.

Izvoljen odbor krajevnega zdravstvene enote

Na goriškem županstvu so sinoči izvolili ožji odbor krajevnega zdravstvene enote za goriško pokrajino. Izvoljeni so bili v ta odbor trije demokristjani, dva socialisti, en republikanec in socialdemokrat z glasovi večine ter dva komunisti z glasovi opozicije.

Razstave

V Goriškem muzeju v gradu Kromberk v Novi Gorici bo danes ob 18. uri (jugoslovanska ura), otvoritev retrospektivne razstave slikarja Ivana Carga. Odprta bo do 22. julija.

Kino

Gorica
VERDI 18.00-22.00 «Chi tocca il giallo muore». Barvni film.
CORSO 17.30-22.00 «Gente comune». D. Shuterland in D. Tylermoore. Barvni film.
VITTORIA 17.00-22.00 «Viaggio nel orgasmo». Preveden mladin pod 18. letom.

Tržiš

EXCELSIOR 18.00-22.00 «Fai come ti pare».

PRINCIPE 18.00-22.00 «Xanadu».

Novi Gorica in okolici
SOCA 18.00-20.00 «Močni in zločinci». Ameriški film.
SVOBODA 18.00-20.00 «Skrivnostna ugrabitev». Nemški film.
DESKLE 19.30 «Daja kar daš». Jugoslovanski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Goriči dežurna lekarna Providenti, Travniki 34, tel. 84-972.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trzicu dežurna lekarna Centrale, Trg republike, tel. 72-341.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi

IDE BREZIGAR roj. STOJKOVIČ

se iskreno zahvaljujemo tovarniškemu svetu in upravnemu svetu Meblo Italijano ter drugim prijateljem, znancem in poslovnim sodelavcem iz zamejstva, ki so nam z izrazi sožalja, darovanjem cvetjem in prisotnostjo ob slovesu, dne 11. maja letos, stali ob strani.

Zaljubljeni mož David in sinova Janko in Dean Solkan, 22. maja 1981

Lepa in ljubka štokrlja ponovno na svojem «domu»



Lepih, simpatičnih ptic štokrlj je vedno manj, pa čeprav jih ponekod ščitijo posebni zakoni. Na sliki lepa štokrlja v svojem gnezdu, kjer je tudi njen bodoči zarod. Zlegla je kar šest jajc, gotovo pa ne bo šest mladičev

Ženska in njena stvarnost

ZMAGI NA REFERENDUMIH SLEDI ŠE BOJ ZA UVELJAVITEV «194»

«Zdaj se pravzaprav začena vojna s splavom,» pravi eno geslo, drugo pa ga dopolnjuje takole: «Po potegovanju za splav se pričenejo potegovanja proti splavu,» iz česar izhaja, da se boj še nadaljuje

«Naloga vseh žensk je, da se po zmagovitem 17. maju še odločneje zavzemajo za izboljšanje predvsem pa za uveljavljanje zakona št. 194.»

To je postalo nekakšno geslo ženskega gibanja in vseh žensk, ki so aktivno sodelovale v raznih odborih za obrambo zakona o prostovoljni prekinitvi nosečnosti, ki je uspešno odbil napad dveh referendumov, tudi in celo predvsem zaradi anariziranih žensk v volilni kampanji.

Vse se je začelo iztekle, celo presenetljivo dobro — tako so morale zelo odkritosrčno priznati v ženske, ki so sicer vsak dan neudrudno poudarjale, da je treba ohraniti veljavni zakon, toda se pri tem bale, da bodo naletele na številna gluha ušesa.

Zakoda, to so ženske tudi javno in iskreno izpovedale, če bi bil prvih znanih rezultatov, ki bi bil v ponedeljek zvečer še jasno za črtni prodor «Nejve», ko se je izreklo proti predlogu Gibanja za

življenje tolikšno število volivcev. Lahko bi sicer rekli, da nihče ni napovedal takšne zmage zagovornikov zakona št. 194, če si je sploh upal napovedovati, da bo razumsko sprejemanje določenih družbenih pojavov prevladalo.

Plaz «Nejev» sicer ne podpira v prvi vrsti obstoječega zakona — na njegov račun, oziroma na nekatere njegove člene so bile kritike vedno precejšnje in niso bile nikoli zabrisane — temveč odločno zagovarja nujno do zakonske ureditve tako perečega vprašanja, kakršno je splav, pri tem pa seveda daje državi vsa pravica, da upravičeno odnese med državljani in med državljanji in državnimi ustanovami.

Zato je pravilna ugotovitev tistih, ki po volilnih izidih referendumov, ki zadevajo zakon o prostovoljni prekinitvi nosečnosti, trdijo, da je prevladal razum nad «moralnimi» zadržki, ki se, ko jih hočemo iz osebnih prelevitv v splošne, preradi spremembo v

moralistične predsodke.

Referendumsko bitko je torej izbojeval zdrav razum. Vendar gre za zmagovito bitko, še ne za dobljeni boj, kajti na dlani je, da go do dejstva, da ostane v veljavi zakon št. 194, ni zadosten porok, da bo pojav splava končno izginil.

«Zdaj se pravzaprav začena vojna s splavom,» so z zadovoljstvom ugotovile najodločnejše zagovornice zakona, ki se je obdržal. «Po potegovanju za splav, se pričenejo potegovanja proti splavu,» so nekoliko parafrazirale lastna gesla.

Nedopustno bi namreč bilo, da se ne bi teh skoraj 70 odstotkov italijanskih volivcev, ki so se izrekli proti predlogu Gibanja za življenje, tudi drugače in stvarneje zavzelo za uveljavitev lastnih prepričanj s tem v zvezi.

«Določila o družbeni zaščiti materinstva in o prostovoljni prekinitvi nosečnosti, kakor se uradno glasi naslov «zakona o splavu», ne ureja samo vprašanje splava, temveč predvideva tudi cel sklop obvez in pobud v zvezi s preventivnimi ukrepi (beri s kontracepcijo) in z informiranjem in obveščanjem o spolnosti na sploh.

Kdor je torej podprl zakon št. 194, bi se tudi moral stvarno zavzemati, da bi se bolje uresničevala zamisel, ki je sicer tudi zakonsko zapisana, namreč zamisel o družinskih posvetovalnicah in da bi končno le začeli upoštevati splošno vzgojo v šole in da bi, končno, v sklopu zdravstvene reforme poglavje ženskega zdravstva dobilo drugačno mesto.

Verjetno to pomeni zahtevati preveč, saj so bili izid presenetljivo naklonjeni zakonu, celo bolj kot leta 1974 zakonu o razporki. Ostaja pa zadovoljiva ugotovitev, da je za odločno večino italijanskih državljanov splav pojav, ki ga je treba reševati razumno in s konkretnimi posli, ne pa si v imenu neke morale hlinavsko prikrivati oči in zastirati ušesa.

Glavna teza boja proti splavu samemu pa bo zopet padla na ženske. Teta se same še najbolj zavajajo. Zato so tem bolj upravičeno zadovoljne nad dejstvom, da jih volilna kampanja ni razdelila v dva tabora, kar je bilo sicer bolj očitno po rezultatih volitev kakor v sami kampanji, ko se veliko žensk ni hotelo ali ni znalo javno izraziti.

Ženske niso pozabile na svoj položaj in na skupno odločenost, da se ga osvobodijo,» piše na primer v komunikativni ženski italij. «Pred nami je sedaj naloga, da bi bilo za vse materinstvo resnično svobodna izbira, da bi sproščeno doživljale spolnost kot lastno pravico in da bi si svobodno in prostovoljno osebno življenje.

Kako seveda spremeniti te besede v stvarnost? O tem, o nadaljnjem delu, o dolgoročnejšem načrtovanju delovanja in tudi o pregledu vzrokov, ki so pripeljali do takšnih volilnih izidov, se je razpravljalo na prvih manifestacijah po referendumih. (bp)

POSEBNO SEDAJ, PRED VELIKO SEZONO

Otok Rab - «biser sinjega Jadrana» ali kraj za turistične sladokusce

Na 76 km obale je kar 33 km plaž - Sedaj imajo 23 tisoč turističnih ležišč V hotelu visoke B kategorije polni penzion za 320 dinarjev - Kaj je Kampor?

Fra Vladislav Brusić je o Rabu že leta 1924 zapisal, da bo otok v doglednem času in s človeškim delom postal tisto, za kar ta je ustvaril bog — «Biser sinjega Jadrana». Več kot pol stoletja za tem mu lahko pritrdimo. Ne vemo sicer po čigavi volji, vendar je Rab res otok sonca, bistrega morja in tišine in prav zaradi tega med obiskovalci tako priljubljen. Iz leta v leto pride sem na počitnice čedalje več ljudi. Nema lokrat se zgodi, da tudi večletni in stalni obiskovalci Raba v glavni sezoni ležijo dolgih prostor za teden ali dva.

Pa ne da bi bil Rab premladen, saj ima 93 kvadratnih kilometrov površine, 76 kilometrov obale in od tega kar 33 kilometrov plaž, oziroma obale namene kopanju. Če je torej otok pod Velebitom tako zanimiv, je resitev za ublažitve poletnega navala turistov lahka — poskrbi naj še za ostale in nove turistične zmožljivosti... Na Rabu pa mislijo drugače. Vodje prodajne hotelske delovne organizacije «Imperial» Ive Stanišić nam je o tem povedal naslednje:

«Na Rabu smo dolgo razmišljali in ocenjevali, koliko turistov v pravzaprav lahko sprejeli. Sedaj imamo 23 tisoč turističnih ležišč. Na otoku na bi jih lahko bilo skupaj največ 30 tisoč. Ta ocena velja za vse čase. Če bomo zgradili preveč kapacitet, bo to porušilo ravnovesje, ki je zdaj idealno.»

Na Rabu zato raje skrbijo za izboljšanje svoje ponudbe in uveljavljanje sezone. Prav zdaj v maju in juniju so na primer tukaj najlepši dnevi. Prave poletne gneče se ni, morje ima že 18 stopinj, cene v hotelih pa so izredno nizke. Najdražji — hotel Capoline (visoka B kategorija) ima v maju za polni penzion cene je 320 dinarjev, v juniju 590, v juliju in avgustu pa 800 dinarjev. V zasebnih sobah je cena še bolj ugodna. S prehrano pride v maju na osebo 210, v juniju 290 dinarjev, v glavni sezoni na 340 dinarjev. Človek se ob takih cenah in ob lepem vremenu upravičeno začudi, zakaj ljudje silijo na počitnice samo v sezonski «spic».

Te sprejemljive cene so verjetno tiste, ki so prve štiri letošnje mesece za 30 odstotkov bolj kot lani napolnile rabške hotele, Ive Stanišić nam je dejal:

«Lani smo na Rabu ustvarili 1,5 milijona prenočitev, letos kaže bolje. Sicer pa telefonirajte mi konec junija in lahko vam bom natančno napovedal, kakšno bo sezona. Do prvih julijških dni se odloča sezona. Takrat dozorijo turistične klasje. Julij in avgust pa sta polna, da bolj ne moreta biti...»

Na otoku živi okoli 8500 prebivalcev. Vsakdo se neposredno ali vsaj posredno ukvarja s turizmom. Kljub temu pa morajo na primer v hotelski delovni organizaciji «Imperial», ki ima 1500 delavcev, vsako leto zaposliti okoli 900 sezonencev. Če bi turizem kakorkoli zatajil, bi se prebivalci Raba že kako znali — odlični in izkušeni ribiči so, moštiri — lajdjedi in v obrtniki. Po svojih kvalitativnih narejenih barkah so znani daleč naokrog. Tisti, ki na Rabu izdelujejo čolne, so za tri leta vnaprej zasedeni in pri njih ni močete naročiti novega plovila. To pove vse.

Otok Rab je otok tudi drugače — z vseh strani ga ščiti kopno — na severu Krk, na jugu Pač, na zahodu Cres, na vzhodu pa Velebit. Okoli 500 metrov visok Velebit venec kamnolovov ustavlja ostro burjo, ki se spušta v Velebita in pozimi uničuje vse, kar ji pride na pot. Rab je pred burjo dobro zavaran. Dva do tri dni ne pušča zrakota sonca, prvi statistika — to je 2600 sončnih ur na leto. Zaradi ugodne klim



Mesteca Rab je izredno lepo, posebno se njegov stari del, ki je ves grajen iz belega kamna. Vrh tega je mestecu veliko zimzelene dreve, tudi palm

«Perujsko zlato» na Gradu sv. Justa

Na Gradu sv. Justa tržaška turistična ustanova pripravlja za letošnje poletje zelo zanimivo, reki bi tudi zahtevno razstavo. Z 12. junijem bodo namreč na gradu odprli «veliko razstavo z naslovom «Perujsko zlato». Da na bi mogli privedi to razstavo, so se morali pred časom lotiti zelo zahtevnega dela, namreč sanirati in enega dela kletnih prostorov gradu. Dva tržaška arhitekta sta tako reklo ponovno odprla kleti pod enim izmed stolpov Gradu sv. Justa, kjer so ustvarili prijemne pogoje za razstavo, bi po prav gotovo privabila veliko gledalcev.

V sedemdesetih omaricah ob namreč dano na ogled kakih 300 zlatih «draguljev» starih plemen inkov, to se pravi zlate dragocenosti, ki so zvaljale španske konkistadore, ki so ropali po področjih Srednje in Južne Amerike in odnesli velikanska bogastva, za seboj pa puščali pravo puščabo. Seveda španski konkistadorji ni uspelo odkriti vsega in marsikaj je ostalo skrito, posamezne zgodbe pa so se prenasale iz generacije v generacijo kot legenda.

Razstava «Perujsko zlato» je plod dolgoletnega dela perujskega strokovnjaka Mucije Galla, ki je zbral veliko dragocenih predmetov, ki odražajo visoko kulturno raven stare perujske civilizacije. Vse to bo videti dragocene zlate okraske, pa tudi obredne predmete starih Inkov, celo nekatere njihove kirurške instrumente, seveda vse v zlatu, kar vsaj visoko raven civilizacije, na eni strani visoko raven civilizacije, na drugi pa bogastvo tiste dobe, preden so ta del Amerike zasedli najprej Španci in za njimi drugi evropski narodi.

me je med severnimi jadranskimi otoki tudi najbolj zelen. Lani nesešeto zalivčkov in samotnih plaž, od peščenih do prodnatih in skalnatih obrežij...

Ko potujemo po Rabu in si ogleujemo to ali ono zanimivost, se na vsakem koraku srečujemo z bogato zgodovino, ki je puščala za sabo sledove. Tu so živeli Iliri, Grki, Rimljani, v drugi polovici 6. stoletja so se nanj naselili Slovani.

Gostoljubna Rabovca Ive Stanišić in Vinko Maškarić sta nas združila na Rabu še popoldne.

«Ne morete z Raba, ne da bi videli Kampor!» Prijetljeno se pred čudovit spominskih gal. Toplo pomladno sonce greje. Po poljih se širi vonj po rožmarinu in mirti. Blag vetrič prenika vršičke cipres... 1066 ploščic z imeni žrtv. Bilo jih je več — štiri ali pet tisoč mrtvih. Točnega števila ne vemo, pripoveduje Vinko Maškarić. V koncentracijskih taborišču Kampor je bilo v letih 1942 in 1943 interniranih več kot 15 tisoč Slovencev, Istranov in domoljubov z Gorskega kotara... «Ker so svoj rodnim dom ljubili, umirali so na Rab prišli,» je zapisal eden med njimi — Igo Grum. Nasproti vhoda v spomniški raj, čez cesto, je mesto, kjer je zakopan komandant taborišča — karabinjer polkovnik Vincenc Čuš. Njegov grob je brez slehernega znamenja. Trava in robidovje sta ga že zdavnaj prekrasla.

«Ko smo bili še dečki in smo to v okolici pasli ovce, nismo nikoli šli mimo, ne da bi ob tem obvezno pili mleko, na to mesto, pravi Ive Stanišić. Nekaj dni po kapitulaciji Italije Vincenzo Čuš namreč ni hotel osvoboditi taborišča. Čakal je, da bi mu prišli na pomoč Nemci. Vendar so se interniranci uprli in se sami osvobodili. Veliko preživelih se vsako leto vrača na ta kraj neizmernega trpljenja. Danes človek vsega tega skoraj da ne more razumeti. V zraku tako svobodno in toplo diši: vetrič se naprej poirava...»

Itab pa se na srečo ponaka tudi z drugimi ne tako mračnimi spomeniki. Številne cerkvice, samostani, tu je zbrano pravo bogastvo umetnin.

Rabljani se radi pohvalijo, da imajo najstarejšo turistično plažo v Jugoslaviji, saj jo je ustanovil angleški kralj Edvard VI. Že leta 1936, ko je bil na počitnicah na Rabu. Tudi na svoje tri trajekte so ponosni. Če je potrebno, v glavni sezoni tudi po

60-krat na dan preplujejo kanal med Mišnjakom in Jablancem pod Velebitom, to je pot, za katero traja trajekt 15 minut. S tako pogosto vožnjo je ustvarjen pravi most s koprom. Začeli pa so povsem skromno — avtomobile so začeli prevažati leta 1962 z navadnimi ribiškimi čolni...

BORIS SULIGOJ

Novost na knjižni polici

Kar dve knjigi hkrati s področja poljudnozgodovinske publicistike

V dneh pred 1. majem je Zankarjeva založba izdala dve zanimivi knjigi poljudnozgodovinske publicistike. Gre za knjigo Stolete svetovnih vojn in za knjigo Pekel 1941. V času, ko take vrste knjige, poljudno napisane zgodovine, izhajajo v svet, vse večje zanimanje, je dvojje knjig take tematike interesen pojav na slovenskem knjižnem trgu. Zlasti se, ker sta obe deli domačin avtorjev, kar sta obe knjigi napisali po vzoru najboljših tovrstnih del, predvsem pa, ker sta izjemno bogato ilustrirani in vsestransko zanimivi.

STOLETJE SVETOVNIH VOJN

Najbolj razširjeno in napredno zapisano stololetje človeške zgodovine je obenem tudi najbolj krvavo. Zgodovinarji so ugotovili, da je bilo v našem stololetju več kot petsto vojn. Očitno je, da številno vojn raste z vse večjim množičnim svetom. Zato se je skupina slovenskih novinarjev odločila, da današnjemu našemu človeku prikaže v zanimivi knjigi te vojne našega stololetja. Ne vse petsto vojn, kar bi bilo to skoraj nemogoče, vendar vsaj polovico vojne spopade od začetka našega stololetja pa do izraelko-egiptovskih vojn in do vojne, ki naj bi izbruhnila leta 1957 med Vzhodom in Zahodom, ki pa je seveda ni bilo.

Obe knjigi velikega formata začena pripravi burke vojne, obširno je prikazana prva svetovna vojna, vojna v Sovjetski zvezi, italijansko-abezinska voj

na. Španski državljanski vojni sledi prikrade druge svetovne vojne. Kitajska revolucija in spopadi okrog tega so prikazani posebej. Afriške osvobodilne vojne zavzemajo posebno poglavje, vojne na zeleni celini, Južni Ameriki, prav tako.

Vojna in socializem je naslov posebnega poglavja, ki sicer ne obravnava posameznih vojn, spopadov, razglablja pa o zaostnem problemu, kako je med socialističnimi državami možen vojni spopad. Knjigo zaključuje kronološki pregled vojn spopadov, imeniko razvoja jedrskega orožja, imeniko in stvarno kazalo. Vmes je izjemno bogato slikovno, predvsem barvno ilustrativno gradivo, od katerega zelo veliko v tej knjigi prikrati vidimo. Na čelu urednikov, ki so to knjigo napisali, je bil Jaka Stular, med avtorji pa so Janez Čuček, Zoran Jerin, Miloš Mikelin, Andrej Novak, Božidar Pahor, Kozim Rapšča, Janez Stanič, Željko Sircelj, opremlil pa je knjigo Cveto Jeršič. Veliko je tudi zemljevidov.

Knjiga Stolete svetovnih vojn je novost na slovenski knjižni polici. Tako po tematični, kot po načinu obravnavanja in prikazovanja dogajanj. To je knjiga, ki ne bo čisto učenik, je pa kolektivno delo (kar pa ni bistveno) publicistično delo zgodovinske smeri. Gre za solidno, zanimivo in prijetno napisano publicistiko o vojnih spopadih, za poljudno zgodovino, za delo, ki je napisano s stališča naših idej in ki obenem odpira nove poglede na svetovna dogajanja. Avtorji so vseskozi stali

Iz umetnostnih galerij

Renata Velicogna v galeriji «Al Bastione»

Renata Velicogna poročena Bilznakoff se je nedavno prvič predstavila v Trstu in sicer z razstavo v krožku zavarovalnice RAS. Širši tržaški javnosti pa je prikazala svojo slikarsko ustvarjalnost na razstavi v galeriji «Al Bastione». Velicogna se je sicer rodila in je nato v Trstu, kjer je obiskovala slikarsko šolo pri A. Meucci in je nato v Trstu tudi dokončala višje šolanje na akademiji, kjer se je usposobila tudi za poučevanje umetnostne zgodovine, vendar pa ni svojih stikov s Trstom nikoli prekinila in se je nato v Trst vrnila, še prej pa je razstavljala v raznih krajih, kot na primer v Pordenonu, v Comu, v raznih krajih vzdolž francoske revere itd.

Njen nastop v tržaški likovnosti prinaša novo svežino, posebno kar zadeva strokovne prieme, ki jih v njej še nismo opazili. Na novi razstavi, poleg manjših slikarskih dovršenih olj, ki prikazujejo našo lepo obalo in jesenski Kras, daje na ogled še povsem drugačne slike, po večini večje dela. Gre za svojevrstne tempe, v katerih se razgibana igra potez razmahne z bolj prmočno neposrednostjo in živahnostjo barv gostejših namazov. Prikrice pa dovršeno sliko s tušem, ki ga nato primerno izmiže, tako da obstanejo na barvah neobdelani podlazi globoko zametne črtnice, v razah opičevih potez pa le rahli ostanki tuša, ki na nek način mehča barvno jarkost. S tem ustvarja prijetno pesniško doživljeno občutje nekakršnih «mouturnov», nekakšnih nočnih sprehodov, ki pa nas lahko tudi močneje emotivno burijo. Tako na primer v sliki cerkvene notranjosti, ki sprošča močnejšo večernega obreda ob prisotnosti vernikov. Lagodnejše pa so v svojem vzdezu slike, v katerih izstopajo pesirne barve oblačil mladih ljudi. Pri tem je zanimivo ugotavljanje, da omenjeno izmivanje črnin tuša ne zmanjša prirodne vedrine v slikah, kot so tiste z jadrnicami v vetru ter za zameteno zaraščenim gozdom.

M. B.

Jutri koncert v Auditoriju

Jutri, v soboto, 23. maja, ob 20.30 bo v tržaškem gledališču Auditorij v U. Torbandena koncert dveh ansambljev in sicer mladinskega pevskega zbora Glasbene matice iz Trsta ter vokalnega instrumentalnega skupine «Cantare», prav tako iz Trsta. Gre za humanitarno glasbeno prireditev, saj bo čisti izkupicek koncerta namenjen skupnosti «Družina» z Opčin, to se pravi skupnosti hankapiranih, ki si, kot je znano, gradijo svoj dom.

Mladinski zbor Glasbene matice vodi Stojan Kuret in bo izvajal devet skladb, med katerimi sta tudi Vrabčeva «Pesem svitanja», Gabrijelejeva «Kralj Matjaž», ki jo bodo tokrat prvič izvajali, pa tudi prav tako Vrabčeva «Čuk se je oženil» in Lassova «Ne proclias mes». Vokalno instrumentalna skupina «Cantare», ki jo vodi Luciano De Nardi, pa bo prav tako izvajala cel niz starih in novih, domačin in tujih skladb, med katerimi bodo tudi ukrajinska folklorna pesem «Dudarik» v predelavi Leontovskega, Hawkinsov «Oh happy day», da ne omenjamo Southwellove — Brittenove «This little babes».

RADIO VELEIZIJA

ITALIJANSKA TV		22.10 DNEVNIK 3	22.45 Kolesarske dirke	
Prvi kanal				
12.30	Solska vzgoja: Egiptovska civilizacija	JUGOSLOVANSKA TV		
13.00	Hišna agenda	Ljubljana		
13.30	DNEVNIK	9.45, 11.00 in 15.55 TV v šoli:		
14.00	Mathias Sandorf, 4. del TV nadalj.	TV kolektor: TV vrtec: Ruščina: Marir Getaldić: Angličina: Risanka: Zgodovina: Zgodba: Risanka: Izobraževalna reportaža		
14.30	Danes v parlamentu			
14.40	Človek in zemlja	18.15 Poročila		
15.10	Iz evrovizije: Kolesarske dirke	18.20 Družina Smola		
16.30	Doctor Who — TV film	18.45 Jugo rock		
17.00	Dnevnik 1 — Flash	Oddaje Jugo rock, ki jih je ljubljanska televizija uvedla seje letos, so si že zagotovile svoje mesto. Njihova osnovna značilnost je, da predstavlja jo rockovske izvajalce v njihovem najbolji na ravnom okoli: na koncertnem odru. Zaenkrat so posneli štiri ansamble. Danes bo na vrsti beogradske trio Šarlo, akrobata.		
17.03	3, 2, 1... Stik! Game — Velika igra	Trio sestavljajo kitarist Milan, basist Kola in bobnar Ivica, znan tudi kot VD. Izvajajo seveda izključno lastne skladbe. Sodi jo triperesno delovico t.i. beograjske alternativne scene ki jo poleg njih sestavljajo še Idoli in Električni orgazen.		
18.00	Solska vzgoja: Astrofizika	19.15 OBZORNIK		
18.30	Dnevnik 1 — Kronike Sever kličje Jug — Jug kličje Sever	19.25 Spominski park v Kragujevcu — izobraževalna oddaja		
19.05	Programi pristopanja	Oddaja TV Beograd govori o enem najbolj tragičnih dogodkov druge svetovne vojne v Jugoslaviji o ustreljevalcih in drugih prebivalcih Kragujevca leta 1941, ko so nemški vojniki postrelili okoli 7.000 ljudi. V muzeju sromskega parka v Kragujevcu brani tragične zapise in dokumentacije o tem dogodku, ki je v vsej svoji zverinski podobi razkril obraz fašizma. V oddaji je vključen tudi pogovor z dvema ustrelenima občanom Krauzevca, ki sta preživela lastno nasilno smrt 1941. leta.		
19.20	240 Robert — TV film	19.55 Ne prežite.		
19.45	Almanah in Vremenske razmere	20.24 TV nočjo		
20.00	DNEVNIK	20.25 Zrno do zrna		
20.40	Tam, tam. Aktualnosti Dnevnik 1	20.30 TV DNEVNIK		
21.30	Bela končica — film	20.55 Vreme		
23.10	V neposrednem stiku z u-metnostjo	21.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije, dck. serija		
	Franco Simongini je pripravil oddajo z naslovom «V neposrednem stiku z u-metnostjo». Danes pride na vrsto še sto nadaljevanje umetniško bogastvo Sicilije z zgodovinsko arheološkim panoramskim pregledom, ki nam bo prikazal nekatera bogastva Magne Grecie. Agrigenta, Sirakuze in nekaterih drugih krajev. Ob koncu DNEVNIK. Danes v parlamentu in Vremenske razmere	22.00 T. Mann: Buddenbrookovi nemška nadaljevanja		
	Drugi kanal	23.00 V znamenju		
12.30	Fazino na zdravje, dok. oddaja	23.15 Nočni kino: Lepetika dneva, francoski film		
13.00	DNEVNIK 2 — Ob 13. uri	Koper		
13.30	Solska vzgoja: En slog, eno mesto	17.30 Ponovitev filma		
14.00	Popoldan, dnevnostna rubrika	19.00 Aktualna tema: Otroški kotiček		
14.10	Petovanje v nerealnost: «Esp» — zadnji del	20.15 TV D — Stičišče Dve minuti		
15.30	Dnevnik 2 — Replay	20.30 Ime mi je Julia Ross, film		
16.15	Vabilo za glasbo	22.00 TV D — Danes		
17.00	Dnevnik 2 — Flash	23.10 TV film		
17.05	Popoldan, II. del	23.10 Baletna oddaja		
17.05	Mnenje Giulia Nascimbenija	Zagreb		
17.10	Rim: Tenis	19.25 Kronika občine Reka		
	Program za mladino	19.45 Mladinski ekran		
17.30	Cebelica Maša, risani film	20.30 TV DNEVNIK		
18.00	Solska vzgoja: Delo v sodobnih letih	22.00 Dober večer, zabavna glasbena oddaja		
18.30	Iz parlamenta Dnevnik 2 — Večerne športne vesti	23.10 Izštevane glasbena oddaja iz Atlantiku, serijski film		
18.50	Dober večer s... Paolom Ferrarjem	SVICA		
	Vmes TV film iz serije: Rhoda	18.00 Oddaja za najmlajše		
	Napovedi vremena	18.05 Program za otroke		
19.45	DNEVNIK 2	18.50 Dokumentarec		
20.40	Grado: Grenčana: glasbeno-zabavni program	20.40 Tedenska oddaja o informacijah		
	Nasproti letu 2000, dok. oddaja	21.40 Glasbeni variete		
22.45	Strah pred nepredvidenim, TV film	22.35 TV film iz serije Toma		
	William in Mary			
	Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti			
Tretji kanal				
17.40	Vabilo na rock glasbo: Danes poje Piero Marras			
18.00	PFM Live — koncert			
19.00	DNEVNIK 3			
19.35	Rim Antania Cederna			
20.05	Solska vzgoja: Kmetijska kooperacija			
	Kje in mladinska zaposlitev			
20.40	Puščice petje: Policoino — glasbena pravljica			
TRST A				
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00	Poročila: 7.20 Dobro jutro po naše: 8.10 Jutrarni almanah: Mednarodno leto invalidov: 9.00 Glasbena matineja: 10.10 Radijski koncert: 14.00 Kje in mladinska zaposlitev: 14.05 Puščice petje: 14.30 Roman v nadaljevanju: Galsworthy: «Temni cvet: Poletje» — 4. del: 15.10 Doba kantavtorjev: 16.00 Okolje ognjišča — pred studenčkan, snopci prač in muzike naših ljudi: 17.10 Mi in glasba.	Ulica Asiago Tenda: 13.25 Poštna kofica: 13.35 Master: 14.30 Solska vzgoja: 15.05 Polodanska srečanja: 16.30 Misli King Kanga: 17.05 Kolesarske dirke: 17.15 Patchwork: 18.35 Katerina iz Rusije, radijska priredba: 19.30 Zgodba jazz: 20.00 Vrtljak: 20.30 Radijska drama.		
12.00 Na goriskem valu: 13.20 Melodije od vseposred: 13.20 Zbovrosna glasba: 13.45 Instrumentalni solisti: 14.10 Otroški kotiček: 14.30 Roman v nadaljevanju: Galsworthy: «Temni cvet: Poletje» — 4. del: 15.10 Doba kantavtorjev: 16.00 Okolje ognjišča — pred studenčkan, snopci prač in muzike naših ljudi: 17.10 Mi in glasba.				
KOPER (Italijanski program)				
7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30	Poročila: 7.00 Glasba za dobro jutro: 9.00 Štirje kotički: 9.32 Lucianovi dopisniki: 10.00 Z nami je: 11.05 Meziak, glasba in navesti: 11.40 Vsi jih poslušajo: 11.32 Kim, svet, mladit: 12.05 Glasba po željah: 14.33 Vrtljak motivov: 15.00 Za naju dva: 15.33 Prijetno popoldne: 16.00 Samopopravičev: 16.10 Italijanski zbori: 17.00 Kulturna in družba: 17.10 Glasbena oddaja: 17.32 Crasbi: 17.55 Izletnik: 18.00 Glasovi in zvoki: 18.32 Petkov koncert.			
KOPER (Slovenski program)				
7.30, 8.25, 14.30, 15.30	Poročila: 7.00 Glasba za dobro jutro: 7.05 Jutrarni kolektor: 7.57 Kinospored: 8.15 Najnava spreveda: 14.00 Pregled dogodkov: 14.05 To smo mi: 14.40 Svirac svira, kolo igra: 15.00 S polnimi jadr: 15.37 Glasbeni notes: 16.00 Dogodki in odmevi: 16.30 Glasba po željah: 17.00 Kulturni relief: 17.10 Vsa telefon, naš mikrofoni: 17.30 Primorski dnevnik: 17.45 Zabavna glasba.			
RADIO 1				
7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00	Poročila: 6.00 Glasbena kombinacija: 9.00 Radio anch'o: 11.00 Štiri četrtine: 12.05 Tistikrat ko...: 12.30			

KOLESARSTVO

7. ETAPA «GIRA D'ITALIA»

V Potenzi prvi Masciarelli

Giuseppe Saronni
ohranil prvo mesto
na skupni lestvici

POTENZA — Po večerajšnji, 7. etapi «Gira» je bilo pričakovati vsaj malenkostne spremembe pri vrhu skupne lestvice. Kolesarji so se morali namreč spoprijeti z nekaterimi vzponi, poleg tega pa je bil tudi končni cilj na rahlem vzponu.

Večjih presenečenj pa ni bilo in seveda tudi sprememb na skupni lestvici ne, tako da moramo tudi tokrat zapisati že običajno frazo: «Upati je, da se bo danes dirka le razvnela.»

Včeraj je tako zmagal Palmiro Masciarelli iz Abruzzo, klubski tovariš Francesca Moserja. Masciarelli je star 28 let, šest let dirka kot profesionalni in včerajšnja je njegova tretja zmaga med plačanimi kolesarji. Masciarelli je v končnem sprintu premagal skupinico šestih kolesarjev, med katerimi je bil še zlasti nevarni Santimaria. Masciarelli pa se mu je na ciljni ravni spretno postavil za kolesom, kakor ga je malo pred ciljem tudi prehitel.

Skupinici šestih kolesarjev, med katerimi je bil še posebno napadalen Bortolotto, je uspel beg na predzadnjem vzponu. Ko pa je prednost teh kolesarjev postajala za vodce na skupni lestvici že «nevarna», so se odšli v glavni saronnijski jeni, i čelu nekoli prebudili, tako a, so privzeli na cilj «des z nekaj več kot 20 sekundami zaostanka.

Giuseppe Saronni je tako seveda ohranil roza majico. Moser pa je še vedno drugi z enakim zaostankom kot dan prej (24 sekundi).

Po večerajšnji etapi je popularni «Beppe» dejal: «Pričakovati je bilo več od te etape, vse pa se je zame končalo v najboljšem redu in tako sem v glavnem brez težav ohranil roza majico.»

Danes se bo «Giro» preselil v Kalabrijo. V današnji, 8. etapi, bodo namreč kolesarji vozili od Sale Consilino do Cosenze, in to po dokaj zahtevni 202 km dolgi progi.

LÖDZ — Vzhodni Nemec Olaf Ludwig je osvojil 13. etapo mednarodne amaterske kolesarske «Dirke miru». Sovjet Zagredinov je ohranil vodstvo na skupni lestvici.

NOGOMET

DISCIPLINSKI UKREPI
Betteggi znižali kazni

RIM — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je nogometašu Juventusa Robertu Betteggi znižala kazni. Bettega bo tako lahko zopet igral od ponedeljka, 25. maja, dalje.

Nogometaša sicer ne bo na nedeljski poslednji prvenstveni tekmi Juventus - Fiorentina, lahko pa bo igral v polfinalnem srečanju italijanskega pokala in tudi z reprezentanco, ki bo na Danskem igrala kvalifikacijsko srečanje za SP.

Milan — Sao Paulo 1:2

MILAN — V sinočnji prijateljski nogometni tekmi je brazilsko moštvo Sao Paula premagalo Milan z 2:1 (1:0). Strelca za goste sta bila Paulo Cesar v 39. min. in Renato v 81. min. Za Milan pa je bil minuto pred koncem uspešen Carotti.

V prijateljski nogometni tekmi je včeraj Fiorentina premagala Treviso s 3:0 (0:0).

BUENOS AIRES — Iz Argentine poročajo, da se skoraj vsi tamkajšnji nogometni klubi nahajajo v zelo težkem finančnem stanju, saj so tako zadolženi, da dolgov praktično sploh ne bodo mogli vrniti. Tako znaša npr. samo en dolg kluba Boca Juniors kar več kot deset milijard lir, katere bo moral vrniti v enem samem letu (pa tudi drugod ni dosti boljši).

V nedeljo v Sovodnjah povratno srečanje članskih reprezentanc Goriške in Tržaške



Danes, 22. t.m., bo ob 18.30 na nogometnem igrišču na Padricah trening tržaške članske reprezentance, ki bo 24. t.m. odigrala v Sovodnjah prijateljsko srečanje s člansko

TAKO NA CILJU

7. etapa Bari - Potenza (143 kilometrov)

1. Palmiro Masciarelli 3.48'01" (odb. 30"), s poprečno hitrostjo 37,629 km/h;
2. Sergio Santimaria (odb. 20")
3. Claudio Bortolotto (odb. 10")
4. Vladimiro Panizza
5. Alfio Vandi s časom zmaganca
6. Luciano Loro z zast. 4"
7. Beat Breu (Svi.) 6"
8. Pierino Gavazzi 30"
9. Giambattista Baronchelli
10. Serge Demierre (Svi.)
11. Miguel Lasa (Sp.)
12. Alberto Minetti
13. Luciano Rui
14. Mario Beccia
15. Francesco Moser
16. Alfredo Chinetti
17. Filip Vandenbrande (Bel.)
18. Tommy Prim (Sved.)
35. Giuseppe Saronni — vsi s časom Gavazzija.

SKUPNA LESTVICA

1. Giuseppe Saronni 36.15'58"
2. Francesco Moser z zaost. 24"
3. Godi Schmutz (Svi.) 1'16"
4. Serge Demierre (Svi.) 1'20"
5. Brat Breu (Svi.) 1'21"
6. Josef Fuchs (Svi.) 1'23"
7. Claudio Bortolotto 1'23"
8. Roberto Visentini 1'26"
9. Fiorenzo Aliverti 1'28"
10. Vladimiro Panizza 1'33"
11. Dietrich Thurau (ZNR) 1'36"
12. Knut Knudsen (Nor.) 1'36"
13. Alfio Vandi 1'38"
14. Giovanni Battaglin 1'39"
15. Silvano Contini 1'50"
16. Tommy Prim (Sved.) 1'51"
17. Bruno Leali 1'52"
18. Alfredo Chinetti 1'55"
19. G. Battista Baronchelli 1'55"
20. Sergio Santimaria 2'01"

NOGOMET

«POKAL MESTA TRST»

Še en visok poraz Slovenije

Zmaga Toskane nad Hrvaško šele po streljanju enajstmetrovk

Lacij - Slovenija 5:1 (3:0)

STRELCI: v 5. min. Baldieri (L.), v 12. min. Durante (L.) iz 11-metrovke, v 22. Ruggeri (L.), v 43. min. Di Giovanni (L.), v 52. min. Ruggeri (L.), v 57. min. Kocjančič (S).

LACIJ: Mangiaciuto (od 66. min. Cuccumato), Cancellieri, Diori, Durante, Ijmbio, Londi, Ruggeri (od 52. min. De Bernardi), Gaudiani (od 61. min. Ceroni), Andreucci (od 41. min. Liardi), Baldieri (od 48. min. Roffi).

SLOVENIJA: Obad (od 48. Pavlič), Stramel (od 48. min. Črnac), Zubič (od 55. min. Lazar), Milanič (od 14. min. Grbavec), Babič, Salvestrini, Cigan (od 77. min. Kunst), Podobnik, Žiža, Toskan, Kocjančič, SODNIK: Corgnatti (Trst).

GLEDALECEV: 50.

Tudi v drugem srečanju mladinskega turnirja (igralci letnika 1963 in mlajši) za «Pokal mesta Trst» je reprezentanca Slovenije visoko izgubila. V sinočnji tekmi v Trstu je namreč Slovenijo premagala reprezentanca Lacija, ki je bila kot dan prej Furlanija Julijska - krajina za neslavo boljša od slovenskih nogometašev.

Glede nastopa slovenske reprezentance gre omeniti le zelo lep zadetek, ki ga je neposredno iz prostega strela dosegel Kocjančič. (bl)

Toskana — Hrvaška 7:6 (1:1, 0:1)

V skupini B mladinskega turnirja za «Pokal mesta Trst» sta se sinoč v S. Canzianu d'Isonzo spoprijeli reprezentanci Hrvaške in Toskane. Za določitev zmagovalca so morali izvesti enajstmetrovke, saj se je regularen čas končal pri neodločenem izidu 1:1. Zadetek za Hrvaško pa je dosegel že v 4. minuti Janković.

DANASNIJ SPOROD
V Moš: Toskana - Goriška
V Pieris: Furlanija - Julijska krajina - Lacij
Obe tekmi se bosta pričeli ob 20.20.

KOŠARKA

V PRIJATELJSKI TEAMI

Danes Italija proti Španiji

VARESE — S prihodom Zampolija je bila včeraj v Vareseju zbrana celotna italijanska državna moška reprezentanca. Zbralo se je 15 igralcev, ki pa se bodo morali bo

riti tudi med seboj, kajti vozovnic za evropsko košarkarsko prvenstvo v Pragi je le dvanajst. Vodstvo italijanskega moštva bo moralo tako igralce podvreči preizkusu, to pa se bo zgodilo že danes, ko se bodo «azzurri» v Bergamu srečali z odlično peterko Španije.

Ta je namreč prispela v Italijo, da bi odigrala še zadnje prijateljsko trening tekmo pred odhodom na českoslovaško, čeprav bosta obe ekipi lahko igrali res v prijateljskem vzdušju, pa bo to za italijansko moštvo vendarle resen preizkus, kajti Španci imajo danes gotovo eno najboljših ekip v Evropi.

Starim «levom» (Brabenderju, Corbalanu, Floresu), katerim izkušen ne manjka, so dodali odlične in prodorne «zelence» (Romay, Martin) in skoraj ne moremo dvomiti v to, da je španska ekipa sposobna pokazati eno najboljših iger v Evropi, kar je potrdila tudi na olimpijskih

igrah v Moskvi, kjer se le zaradi smole ni uvrstila višje na lestvici. Morda bo danes nekoliko več živčnosti in italijanskemu moštvu, kjer se bodo vsi otapeli izpada iz seznama potnikov za Prago, bolj pa bodo mirni Španci, ki imajo te «čeri» že za seboj.

Vsekakor, obeta se tekma, ki bi morala pripraviti ljubiteljem košarke lep in sproščen športni užitek.

Meneghin k Billyju

MILAN — Kot je bilo sicer pričakovati, je trenutno najmočnejši italijanski košarkar Dino Meneghin pristopil k Billyju. Milansko društvo je zanj plačalo Turisand približno 400 milijonov lir, poleg tega pa ji je dalo na posodo za eno leto svojega reprezentanta Dina Bosellija. Z Meneghinom bo Billy v prihodnji sezoni favorit za državni naslov.

ODBOJKA

V ŽENSKI IN MOŠKI C-2 LIGI

Z 22. kolom končano prvenstvo

Goriška Olympia izpadla v nižjo prvenstveno kategorijo

Tudi odbojkarstvo prvenstvo v moški in ženski C-2 ligi je končano. Z uspehom naših štirih ekip v 22. kolu smo lahko samo na pol zadovoljni, saj moramo dveh zmagam dodati še dva poraza. Medtem ko so se tri ženske sesterke več kot dobro uvrstile in to predvsem Breg in Sloga, pa tudi Kontovel in skupniti 22 točk. Kontovelke so bile v začetku prvenstva nekoliko časa celo v nevarnih vodah. Potem pa so poskrbel: za nekaj podvigov in obenem pokazale, da bi lahko na lestvici precej višje, če bi seveda igrala tako prizadevno kot na nekaterih derbijih in v neposrednih spopadih z boljimi nasprotnicami. V nižjo ligo se bodo selile Celinija, Vivil, Rivignano in Virtus Volley. Zaostala tekma med slednjima dvema sesterkama bo le še zadnja formalnost, ki ne bo prinesla nobenih bistvenih sprememb, če seveda izvzamemo, kdo bo zadnji na lestvici.

V moški C-2 ligi je tudi premočno zmagala Intrepida, ki ima na končni lestvici kar 10 točk prednosti pred US Friuli in Fiat Comoli iz Gorice. Štiri ekipe, ki bodo prihodnje leto igrali v D ligi pa so Gasilci iz Pordenona, Libertas iz Trstjaka, Consuldeli iz Pradamana.

V nadaljevanju so nekoliko popustili in svezli rezervni igralci so večjo lahkoto prodirali v Krasov kazenski prostor.

Častni zadetek je dosegel Mulé proti koncu srečanja.

R. B.

CICIBANI

TURNIR PORFIRIO

OLIMPIA A — KRAS 4:1 (3:0)

KRAS: Robert Purič, Žagar, Lucijan Škabar, Tavčar (Križman), Šuc, Skrk in Alan Škabar.

STRELEC: Skrk.

Krasu ni uspelo ponoviti uspešnega nastopa proti prvem na lestvici. Pričačovalci smo napeto tekmo, to da Krasevci so naredili nekaj usodnih napak že v prvem polčasu.

V nadaljevanju so zaigrali bolje in so dosegli častni zadetek s Škrom.

R. B.

MILAN — Zaradi prepovedi igranja na lastnem igrišču bodo prvenstveno tekmo A lige Pistolesi - Cagliari in Adige odigrali v Modeni.

ŽENSKA C-2 LIGA

IZIDI 22. KOLA: Celinija - Kus Trst 0:3, Julia - Intrepida 3:2, Virtus Volley - Kontovel 2:3, Breg - Fontanafredda 3:0, Rivignano - Vivil 3:1, Fiat Comoli - Sloga 3:1.

LESTVICA: Fiat Comoli 42, Kus Trst 36, Breg in Sloga 30, Intrepida 26, Julia in Kontovel 22, Fontanafredda 16, Celinija, Vivil in Rivignano 10, Virtus Volley 0.

MOŠKA C-2 LIGA

Vivil - Consuldeli 3:1, Torriana Gradisce - Olympia Gorica 3:2, Fiat Comoli Gorica - Rojalese 3:1, Intrepida - Gasilci Pordenon 3:1, US Friuli - Libertas Sacle 3:0.

Libertas Turjak - Ginastica Spilimbergo igrala danes.

LESTVICA: Intrepida 40, US Friuli in Fiat Comoli Gorica 30, Vivil 28, Torriana Gradisce 26, Rojalese, Libertas Sacle 24, Ginastica Spilimbergo 20, Gasilci Pordenon 18, Libertas Turjak 12, Consuldeli 8, Olympia Gorica 0.

G. F.

NOGOMET

NARASCAJNIKI

POKAL PACCIO

SAN GIOVANNI — KRAS 6:1 (2:0)

KRAS: Rado Milković, Mulé, Colija, Igor Milković, Drago Purič, Tavčar, Rebul, Terčon, Hrvatčič, Skrk in Šuc.

V četrtkovni zaostali tekmi je bil Kras visoko poražen pri Sv. Ivanu. Tržaška ekipa, ki je zasedla na delnem prvenstvu četrto mesto, je bila za naše fante premočan nasprotnik.

V prvem polčasu so Kraševci do bro igrali a so zaradi nepazljivosti prejeli dva zadetka.

ZARJA: Fabio in Vojko Ražem.

PRIMOREC: Pavel, Edvin in Boris Kralj, Finessi.

BREG: Albertini, Žerjal in Strnad.

(Na sliki tržaška reprezentanca).

Prizor z Gira: mlade kopalke bodrijo prepotene kolesarje

(Telefoto AP)

PREJŠNJO NEDELJO NA SKI-ROLKAH

PREMOČ TEKMOVALCEV SK DEVIN

NA PRVEM TRŽAŠKEM PRVENSTVU

Krstni nastop za člane tržaškega kluba XXX Ottobre

V nedeljo, 17. t.m., je bilo v dolinski občini, pri tovarni Velikih motorjev, 1. tržaško prvenstvo na ski rolkah, v organizaciji Tržaškega smučarskega kluba XXX. Oktobre ob tehnični pomoči SK Devin.

Tekmovanja so se udeležili rolkarji SK Devin in XXX. Oktobre. Levji delež so seveda odnesli devinski rolkarji, ne smemo na pozabiti, da se SK Devin ukvarja s to panogo že 7 let, za Tržačane pa je bil to krstni nastop.

Na 3300 m dolgi progi so se pomerile vse tekmovalke in pionirji. Tu sta dosegla absolutna časa Roberta Sardoc med ženskami, Aleksander Sosič pa med pionirji.

Tekmovalci višjih kategorij pa so morali prelokat tri kroge za skupni 9900 m. Absolutni zmagovalci so bili Gianni Legiša, ki je od vsega začetka prevzel vodstvo ter ga obdržal do cilja. Ogorčen boj pa se je odvijal med klubiškimi tovarišema Pavlom Antoničem in Borisom Grudnom. Slednji je v ostrem finišu zasedel drugo mesto. Izidi tekmovanj so naslednji:

MLAJŠE PIONIRKE

1. Verč Helena 10'52"0

2. Gabrovac Kristina 11'19"1

3. Gabrovac Rosana 12'06"5

MLAJŠI PIONIRJI

1. Pernarčič Mitja 10'24"2

2. Škabar Aljoša 10'25"2

3. Iori Ervin 11'13"5

4. Antonič Andrej 11'45"0

MLAJŠE MLADINKE

1. Sardoč Roberta 9'44"8

2. Spangero Maura 10'59"8

MLAJŠI MLADINCI

1. Sosič Aleksander 8'53"8

2. Zbogar Dimitri 10'37"5

3. Bertocchi Bruno (XXX.) 10'35"0

4. Iori Elio 11'55"0

STAREJŠE MLADINKE

1. Aiza Cristiana (XXX.) 12'06"9

2. Aiza Adriana (XXX.) 13'19"4

3. Cazenazzo Marina (XXX.) 13'49"2

DAME

1. Terčon Dorina 15'15"7

STAREJŠI MLADINCI (9.900 m)

1. Legiša Gianni 25'00"3

2. Gruden Boris 26'46"2

3. Antonič Pavel 26'46"4

4. Presiner Stefano (XXX.) 32'17"2

5. Peraz Marino (XXX.) 35'40"3

6. Bregant Luigi 36'19"8

AMATERJI

1. Urdini Livio (XXX.) 38'12"5

VETERANI

1. Bertocchi Luciano (XXX.) 38'12"5

STAREJŠI PIONIRJI

1. De Ebner Oskar (XXX.) 28'18"2

KONČNA LESTVICA

1. SK Devin 750 točk

2. S. C. XXX. Ottobre 390 točk

S. F.

Rim — Jugoslovani Ostoja je včeraj plačal davek svojemu nezkušenosti, njegov nasprotnik, Italijan Panatta pa je potrdil, da se ponovno vrača v izredno formo.

Dvojboj med tema nasprotnikoma je bil sicer lep, vendar pa precej enosmeren. To velja zlasti za prvi set, kjer je Panatta z lahko uveljavljal svoje veliko teniško znanje. Ostoja mu je skušal v drugem nizu nuditi ostrejši odpor in je res izenačil na 3:3. Panatta pa je tedaj ugotovil šibko točko svojega nasprotnika: ostril, napadalni igrni nikakor ni kos in tako je Ostoja v prvi pomembnejši tekmi svoje teniške kariere klonil po uri in dveh minutah igre, pri čemer pa je v precejšnji meri imela svoje prve vmes tudi treme.

Če so bili Italijani z zmago Panatte zadovoljni, pa jih je razočaral Barazzutti, ki pa je tokrat na Carraro predsednik CONI

Rim — Italijanski minister za turizem je obvestil parlament, da je bil z ministrskim dekretom dne 15. maja leta imenovan za predsednika CONI (za obdobje 1981-85) dr. Franco Carraro.

ODBOJKA

Reprezentanke v Rimu

V Rimu so se zbrale kandidatke za italijansko državno odbojkarstvo

ditev gledalo tudi lepo število staršev in sorodnikov nastopajočih otrok, so poskrbeli tudi zanje, saj bo ves čas odprti tudi bar, poleg tega pa ne bo manjkalo niti dvorane za gledalce, saj želijo praktično izkustiti znanje in spretnost, ki so si jo pridobili med letom. Prav zato bomo gotovo priče zavzetim nastopom in veliki borbenosti, ki bo zanesljivo pritegnila in navdušila tudi tiste, ki bodo na prireditvi sodelovali kot gledalci.

Otroci bodo prispeli na stadionu «1. maja» v spremstvu svojih učiteljev in učiteljic, domov pa se bodo vrnili s starši.

Razumljivo je, da vlada med našimi otroci za nastop veliko pričakovanje, saj želijo praktično izkustiti znanje in spretnost, ki so si jo pridobili med letom. Prav zato bomo gotovo priče zavzetim nastopom in veliki borbenosti, ki bo zanesljivo pritegnila in navdušila tudi tiste, ki bodo na prireditvi sodelovali kot gledalci.

Ker organizatorji pričakujejo, kot je že tradicija, da si bo uso prire-

V NEDELJO ZA OTROKE OD 4. DO 12. LETA

II. SPREHOD V NARAVO

Sprehod prireajo ŠK Kras, KD Rdeča zvezda in KD Kraški dom

ŠK Kras, KD Rdeča zvezda in KD Kraški dom organizirajo v nedeljo, 24. t.m., II. pomladanski sprehod v naravo.

Sprehod je namenjen otrokom od 4. do 12. leta starosti. Zbirališče bo pri trim stezi v Saležu ob 8.30. Udeležence bodo razdelili v skupine po 6-8 otrok. Voditelji sprehoda bodo voditelji otroške telodavne pri ŠK Kras, predstavniki društev in dr. Stanko Budin.

Začrtana pot sprehoda teče mimo trim steze, čez saleske griče na Sv. Lenart, mimo samostanske cerkve in po cesti nazaj v Salež. Haja traja približno 3 ure. Ta pot je primerna za otroke I. in II. solske stopnje. Za mlajše pa so organizatorji izbrali krajšo pot: mimo trim steze po klancu, ki pelje do samostanske cerkve in po cesti v Salež.

Udeleženci sprehoda se bodo vrnili na zbirališče pri trim stezi, kjer jih bo čakala «pašastuša» in tople čaj. Treba je povedati, da bo sprehod tudi tekmovalnega značaja in

po prigrizku bo sledilo nagrajevanje. Glavni cilj organizatorjev je prirediti čim več otrok in nuditi prijetno zabavo. Zato še enkrat vabljamo!

V NEDELJO

PD Sežana

vabi na Vremščico

Mladinski odsek Planinskega društva Sežana prireja v nedeljo, 24. maja 1981, že tradicionalno srečanje mladih planincev Primorske ob Dnevu mladosti na Vremščici (1026 m).

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

Otok z dvema dušama



Dne 2. januarja letos je bil potrjen za novo, drugo mandatno dobo portorikanski guverner Carlos Romero Barcelo. Njegova izvolitev ni potekala gladko, volitve so se vršile 4. novembra lani, pregled glasovnic, pa je trajal do 19. decembra in zmaga je bila zelo tesna: 2.500 glasov na skupno 1.800.000 volivcev. Opozicijska seveda očita Romero in njegovi Novim napredni stranki (NPP), da so potvrdili izid. V obdobju negotovnosti se izbruhnila vrsta nerodov in pojavila se je tudi teroristična organizacija «Macheteros», ki se je predstavila s bombnim atentatom in izjavo, da se bori za neodvisnost otoka.

Predno se skuša nekoliko podrobneje pogledati v portorikansko politično dogajanje je treba vedeti nekaj osnovnih podatkov o tem malem otoku (meri namy kot polovica Slovenije), ki pa je najbolj goslo obkrajena dežela obeh Amerik, na njem živi 3,3 milijone prebivalcev. Otok ima danes nekaj malega industrije, ogromne rafinerije nafte, ki se tu predela na svoji poti v ZDA in je hkrati tudi energetska vojaška oporišče.

To je Portoriko pravzaprav od vedno bil, dokler ga ni Španija izgubila, skupaj s Kubo, v vojni z ZDA tik pred začetkom našega stoletja. Kuba je takrat dobila vsaj uradno neodvisnost, Portoriko, ki je zaradi svoje strateške pomembnosti pri nekaterih «vhodnih vratih» v Karibsko morje, postal nekaj čudnega: svobodna pridružen država ZDA. To se pravi, da ni bil neodvisen a niti del ZDA. Otok ima enako ustavo kot ZDA, s svojo matično deželo ima skupno obrambo, denar in sodstvo; Portorikanci so ameriški državljani, a ne morejo sodelovati pri izvolitvi ameriškega predsednika in tudi sami nimajo svojih predstavnikov v ameriški zbornici in senatu. Lahko si je izvolijo nekakšnega komisarja, ki sedi v Washingtonu, a nima nobene glasovalne moči. To stanje se je dokončno izoblikovalo leta 1952 in težko bi bilo reči, če je dvojna ustava (ameriška in portorikanska) prinesla očitno vso pozitivnih ali vso negativnih plati obeh dokumentov.

Kot pozitivna plat je dolgo veljala pravica, ki je izvajala iz polnopravne državljanstva, da so se otocanci lahko selili v ZDA; danes pravijo, da ni družin na otoku, ki bi ne imela sorodnika v ZDA. Domačini so tako zapustili prenaselje-

ni otok, a večina je v novi domovini našla le nov govo v reynih predmetih.

Druga posebnost otoškega statusa je, da so za venca ameriška podjetja otoška tla tužina in da zato ne veljajo zvezni davčni zakoni. Ker tudi otoška vlada ne zahteva nobenih davkov je bil Portoriko precej časa pravi raj za multinacionalne družbe. K temu je precej prispeval Munoz Mariu; voditelj Ljudske demokratične stranke, ki je sedel na guvernerskem stolčku, od leta 1940, neprekinjeno, celih 28 let. Spodbujal je «bliskovito industrializacijo» z geslom: «živi kot angeli, proizvajati kot hudici» in pod njegovim vplivom je seosanj, ureditev doživela množično potrditev, ko so jo ZDA predlagale v obliki referenduma, leta 1952.

Otok je dobil industrijo in v deželo je začel pritekati denar. Narodni dohodek je med leti 1950 in 1974 postal devetkrat večji. Poprečni osebni dohodek se je dvignil od 297 na 1913 dolarjev letno. A to so le poprečja; bogastvo se je dejansko porazdelilo na zelo neenakomeren način. Nastalo je novo meščanstvo, bogatejši sloj, ki je skušal prevzeti ameriški stil življenja, medtem ko je podočelje postalo vse revnejše. Industrija je prinasala denar, a plače so bile nizke in profiti so odtekali drugam. Tak gospodarski razvoj ustvarja odvisnost od razvojnih sredstev in nima ter niti ne predvideva trdnjših gospodarskih temeljev. Danes je 45 odst. prebivalstva pod nižjo revščino.

Domači politiki vidijo rešitev iz te slepe ulice v popolni vključenosti v ameriški zvezni sistem. Večina prebivalstva misli nekaj podobnega, saj indpendentistične stranke ne privlačijo kaj pri- da volivcev. ZDA pa ne gledajo z naklonjenostjo tega kandidata za 51. zvezno državo. Aneksija bi bila draga: že danes prejema vsak otocan, posredno ali neposredno letno 750 dolarjev subvencij; multinacionalne družbe, bi morale temeljito sprejeti svoje poslovanje na otoku, poleg tega, pa bi se se povečal odstotek španske govorečega prebivalstva, kar mnogim ni všeč.

Če ZDA niso naklonjene Portoriku tudi Portorikanci niso naklonjeni ZDA. Čeprav zahtevajo priključitev, kot polnopravna zvezna država, očita Washingtonu kolonialni odnos do otoka ter da jih smatra «državljane druge kategorije». Iz tega nezadovoljstva se razvija tudi zelo oster nacionalizem, ki je šel doslej precej samosvojo pot, ne da bi bližnje levčarske revolucije in gibanja vplivale nanj. (filokastrična stranka je dobila na zadnjih volitvah 0,3 odst. glasov).

Pojav terorizma, čeprav omejen, najavlja razširitev krize, ki zajema dober del otokov ob Karibskem morju. Na Portoriko so za to plodna dva v prapadu med revnimi in bogatimi ter med špansko in ameriško kulturo. ZDA niso dale otoku status zvezne države, a najočje ga niti izgubiti, saj predstavlja, poleg panamskega prekopa, njihovo najpomembnejšo prisotnost na tem območju.

V tem omahovanju, med svoje špansko in svojo ameriško dušo nima otok vse bolj med zemljepisnim, zgodovinskim in kulturnim vplivom Severne in Latinske Amerike.

PREISKAVE SO ŽE NA ZAČETKU ZABREDLE V SLEPO ULICO

Nobenega sledu za ugrabitelj direktorja Montedisona Taliercia

Rdeče brigade so s telefonskim pozivom agenciji ANSA uradno prevzele odgovornost za ugrabitev

BENETKE — Nekaj novih verig, zabice in nekaj povsem navadnega lepšega traka: to je vse, kar so ugrabitelji direktorja petrokemijske tovarne Montedison v Porto Margheri pustili v njegovem stanovanju, od koder so ga v sredo popoldne odvedli v skrivnostni ljudski zapor, kjer mu bodo po vsej verjetnosti, kot že predsedniku KD Moru, sodniku D'Ursu in deželnemu odborniku Cirillu, priredili «proletarski» proces.

Potrjuje, da so ugrabitev izvedle rdeče brigade je prišla že predvečerajšnjim ponoči, ko je neznanec telefoniral veronskem uradu agencije ANSA. Domnevni terorist je pripisal odgovornost za ugrabitev beškemu vodji RB, ki je poimeno-

van po Anni Marii Ludmann - Cecilli, vodji, za katerega so preiskovalci menili, da je povsem razorožen in brez moči. Lani so namreč aretirali vse njegove voditelje, od najbolj znanih Nadie Ponti in Vincenza Guagliana — ki te dni sedijo na zatočni klopi na procesu proti RB v Turinu — do Micheleja Galatija, Marca Fasolija, Emanuele Buttigina in Marinelle Ventura. Preiskovalci šele ugotovijo, kako si je beški vodja RB tako hitro opomogel in izvedel ugrabitev, ki seveda terja precejšnje napore in organizacijske zmogljivosti. Krivice iščejo torej predvsem v vrstah simpatizerjev in «zunanjih sodelavcev» RB ter med številnimi ultralevi skupinami, ki so prejšnje desetletje delovale v orjaški petrokemijski tovarni in verjetno razpredli široko mrežo potencialnih teroristov.

Razen tega preiskave slonijo tudi na pričevanjih Talierciovih sodelavcev, žene Gabrielle. 21-letne hčerke Bianca in 18-letnega Cesara, ki so jih brigadisti prav tako presenešeno in privzeli na stole. Petčlanski «komandos» je nastopil namreč povsem nezakrnan. Talierciovi svojci trdijo, da so bili vsi med 30. in 40. letom starosti, eden med njimi pa je baje govoril z rimskim naglasom.

Včeraj so na pobudo pokrajinske zveze CGIL - CISL - UIL delavci družbe Montedison z enoumno stavko protestirali proti ponovnemu terorističnemu dejanju v Venetu. Demonstracije se je udeležilo več tisoč ljudi.

di, ki so v spredu krenili po mestnih ulicah v Mestrah do vhodnih vrat tovarne.

Vest o ugrabitvi Giuseppeja Taliercia je odjeknila tudi v sodni dvorani v Turinu na procesu RB. Najbolj zagrizeni brigadisti (tisti, ki so zaprti v peti celici) so namreč izdali svojo četrto sporočilo, v katerem «ugotavljajo», da je «z napadom na družbo Montedison komunistična udarna avantgarda z vso silo zadel a srce središče kapitalističnega pojmovanja produktivnosti».

Raffaele Cutolo grozi brigadistom

NEAPELJ — Neapeljska kamora proti rdečim brigadam. Ne gre za naslov običajnega akcijskega filma, temveč za ugotovitev, ki jo je moglo izključiti iz vsebine «grozljivca» pisma, ki ga je v imenu krajevnega «bossa» kamore Raffaela

Cutola naslovila ugrabiteljem deželnega odbornika Cira Cirilla Cutolo-va desna roka Pasquale D'Amico. V pismu, ki ga je objavil dnevnik «Il Mattino», je rečeno, da morajo RB nemudoma izpustiti ugrabljenca, ki je že skoraj tri tedne v rokah teroristov. «Če bodo preslišali željo don Raffaela Cutola — piše D'Amico — se bo na stotine članov naše častne bratovščine pridružio policiji in karabinjerjem, ki so že sprožili lov proti tem mučnikom nedolžnih ljudi». V pravem kamoriskem stilu se pismo nadaljuje tudi z grožnjo svojem brigadistov.

Napotki don Raffaela Cutola seveda niso izraz nenadnega navdihla poštenosti in miroljubnosti. Gre predvsem za bojazen, da ne bi policija, ki vneta išče skrivališče, v katerem je zaprt Cirillo, odkrila tudi brlogov kamoristov in onesposobila njihovega podzemeljskega delovanja. «Lovi» na brigadiste in torej okrepitve varnostnih sil, je namreč dobesedno «paraliziral» posle «častiljive» bratovščine neapeljskih kamoristov.

PRIMORSKE VESTI

«POGLEDI SO PAČ RAZLIČNI...»

Kako se na Slovenskem Primorju pripravljajo na sprejem nezaželenih gostov

KOPER — Poletna turistična sezona je pred durni in turistični delavci na slovenski obali se pripravljajo na sprejem številnih gostov, povabljenih pa tudi nepovabljenih, bolj rečeno nezaželenih. Vsako poletje pride na morje namreč tudi precej turistov, ki na samosvoji način «uzivajo» počinisti sproščenost, lagodnost pa tudi nepremišljenost ljudi, preprosto kraje.

Tudi tem gostom, katerim je ljuba tuja lastnina na obali pripravljajo sprejem, ne sicer takega kot večini, vsekakor pa zelo pozoren sprejem. Tudi za letos so namreč delavci koprskih uprav za notranje zadeve pripravili serijo predavanj za delavce v gostinstvu in turizmu. Ne zaradi tega, ker bi to bilo v smislu poučevanja samostojnega ravnanja delavcev in občanov modernemu, pač pa zato, ker gre za učinkovit način v prizadevanjih za preprečevanje klasičnega kriminala. Lani so organizirali predavanja, na katerih so kar 500 sobaricam, čistilkam, recepcijem, varnostnikom in drugim v hotelih pojasnili nekatere prijeme tatov. In rezultat? Mnogi so bili bolj budni, tatit in tatovi ovirani, premoženjskih deliktov pa je bilo v piranski občini — ob mnogih turistih je ta kraj pravi mali raj za tatit — skoraj za 200 manj kot leto poprej. 311 jih je bilo v letu 1980, 492 pa v letu 1979.

Letos je interes za omenjena predavanja precej večji kot lani, saj so rezultati takega načina preprečevanja kriminala na dani. Pri koprski upravi za notranje zadeve pravijo, da so pri tem zlasti uspešni v hotelih na Bernardinu, na Metropoli pa tudi v hotelu Riviera. V slednjem je na primer lani k sobarici prišel sedelavec in ji pojasnil, da so ga poslali po ključke, češ, da mora narediti nove ključke. Sobarica, poučena o metodah dela nepovabljenih gostov, je stvar preverila medtem pa ji je ključkar ušel. Našli so ga po treh dneh, star znanec miličnikov je namreč

hotel «pospravit» kar po celem hotelskem nadstropju. Ni mu uspelo, kot še marsikomu ne.

Avtokampi so tudi zelo zanimivi za nepovabljenega gosta, pa so tudi za sotočarja in seveda za botele zraven pri koprski upravi za notranje zadeve poskrbeli še na nov način. Miličniki so se po teh krajih pričeli sprejati tudi s službenim psom. Spet ne brez uspeha. V ankaranskem avtokampu, kjer so 1979, leta registrirali 41 kraj so lani kraje prijavili samo štiri gostje. Spet dobra izkušnja, in kot pravijo pri koprski upravi za notranje zadeve bo letos na obhodih po naših turističnih krajih še več nemških ovčarjev. Miličniki so tudi ugotovili, da je živili zaradi lepote, elegancije tu di navdušujoče mnoge goste. Seveda ne vseh, epogledi so pač različni...

DUŠAN GRCA

V Španiji odobrili zakon o zasilnem stanju

MADRID — Španski kongres je odobril dokončno besedilo zakona, ki ureja zasilno in obredno stanje, kot predvideva ustava. Za odobritev se je izreklo 266 poslancev, komunisti so se vzdržali, baskovska nacionalistična stranka pa je glasovala proti. Španska vlada je vztrajala pri odobritvi tega zakona, ki ga imajo za bistvenega v boju proti naraščajočemu terorizmu.

Po novem zakonu bo zasilno stanje lahko proglasila vlada, ki pa bo morala obrazložiti vzroke, ki opravčujejo to zahtevo, zasilno stanje pa bo trajalo največ trideset dni. Vlada pa bo vsekakor morala prejeti od parlamenta odobritev.

Vrhovec na Japonskem

TOKIO — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec je včeraj dopotoval na petndnevni uradni obisk na Japonsko. Na mednarodnem tokijskem letališču Narita so člani jugoslovanske delegacije pozdravili predstavnika japonskega zunanjega ministrstva. Včeraj je zvezni sekretar obiskal sedež vladajoče liberalne demokratične stranke, pogovarjal pa se je tudi s člani japonsko-jugoslovanske parlamentarne lige prijateljev in obiskal osrednjo državno radijsko in televizijsko postajo. Josip Vrhovec bo danes začel uradne pogovore z japonskim zunanjim ministrom Sunaom Somodom, pogovarjala se bosta o možnostih za razširitev dvostranskega sodelovanja in o ocenah obeh držav glede prečnega mednarodnega položaja. (dd)

Prof. Theodor Veiter o popisu prebivalstva na Koroškem

CELOVEC — V zvezi z načinom letošnjega popisa prebivalstva se je zdaj oglašil k besedi tudi mednarodni strokovnjak za manjšinsko pravo prof. dr. Theodor Veiter. «Nacin vpraševanja v popisnih formulirjih je tako protimanjšinski kot le mogoče. Toda to je stalna preksa avstrijskega centralnega statističnega urada», piše Veiter v pismu Zvezi slovenskih organizacij na Koroškem.

Koroški Slovenci so pred letošnjim ljudskim štetjem izrazili svoje stališče, da je način izvedbe popisa protimanjšinski. Po mnenju prof. Veiterja način vpraševanja ni v skladu s členom 7 avstrijske državne pogodbe. Formulacija vprašanja po običajnem jeziku v popisnih polih je taka, da je naceloma mogoče navesti le nemški jezik kot običajni jezik in tako rekoč samo izjemoma tudi drugi jezik, ne da bi bilo povedano, kateri bi to lahko bil, to pa je v nasprotju z določili člena 7. Člen 7 pa je zvezno ustavno pravo, piše Veiter, tako da se popolnoma pridružuje stališču koroških Slovencev. (Sindok)

Kaj je maslo?

VIDEM — Videmski pretor dr. Cabrini je obsodil predsednika furlanskega mlekarkega konzorcija Sergia Bassa na 20 dni zavora in 8 milijonov lir denarne kazni zaradi kršenja zdravstvenega zakona. Konzorcij je namreč polnoval «maslo» proizvod, ki so ga izdelali iz sirotke, ki je ostala po izdelavi sira. Na podlagi obstoječih italijanskih zakonodaj (zadevni zakon so sprejeli leta 1956) je ime «maslo» nezakonito, če gre za izdelek, ki ga pridobijo iz sirotke.

Z druge strani ugotavljajo v krogih mlekarkega konzorcija in to je potrdil tudi vodja laboratorija pri vsakem zdravstvenem zavodu dr. Monacelli, da v EGS ni točnih navodil, kar zadeva izvor masla.

Duhoviteže na grmado

PORDENON — župnik furlanskega mesteca Sequals, ki je znano bržkone samo zato, ker se tam rodil nekdanji boksarski velikan Primo Camera, je na glavnem trgu demonstrativno zažgal na grmadi tri izvide satirčnega časopisa «Il male». Don Cozzi je baje znan tudi po nekaterih dvmlitviji študijah o arheologiji in po nekaterih razpravah o politični zgodovini, v katerih je zastopal nekoliko antisemitska stališča.

Gnev sequalskega župnika je povzročila naslovna stran satirčnega časopisa, na kateri je bila narisana opica v duhovniški opravi. Ni znano če je Don Cozzi bil razburjen zaradi splošnega «bogoskranskega» značaja vinjete ali pa, če gre za bolj osebno občutek prizadetosti...

OD SKROMNIH ZAČETKOV DANES BOGATA DEJAVNOST

Jugoslovanska društva v ZRN bodo praznovala

Folklorni nastopi in obiski v domovini najuspešnejše oblike združevanja Jugoslovancev na začasnem delu v Zah. Nemčiji

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

BONN — Društva, klubi in skupnosti združenih jugoslovanskih državljanov v Frankfurtu, ki povezujejo Jugoslovane na začasnem delu v zveznih deželah Hessen, Porenje-Pfalz in Posarje praznujejo deseto obletnico dela. Na področju frankfurtske skupnosti združenih deluje 39 društev, klubov in drugih organizacijskih oblik povezovanja, v katerih Jugoslovanci lahko gojijo stike z domovino in med seboj. Deseto obletnico dela bodo praznovali z veliko kulturno-umetniško in športno prireditvijo v okviru praznovanja dneva mladosti. Z obsevnim programom, v katerem bo nastila velika delovna skupna mladina v dopolnilnem pouku

jugoslovanskih jezikov, z naslovom «Mladost, mir, prijateljstvo», namestijo društva pokazati svoj pri- spevek k ohranjanju zvez med Jugoslovanci v Zvezni republiki Nemčiji. «Jugoslavije v majhnem», kot so zapisali v programu. Poslavanj bi bila teraz privrženosti Jugoslaviji hkrati pa zaokrožen prikaz dejavnosti društev, klubov in združenj.

Z društveno aktivnostjo so začeli okoli leta 1969, ko so se Jugoslovanci zbirali zlasti v nogometnih klubih in delovali nato spoznali, da to ni dovolj, kot pravijo aktivisti. Slabi dve leti pozneje je začel delovati v Frankfurtu kulturno-izobraževalni in zabavni center za jugoslovanske delavce, torej današnja

skupnost združenj. Številne pobude naših državljanov so ob pomoči konzulata SFRJ in frankfurtskih mestnih oblasti prispevale k temu, da je center kmalu postal središče kulturnega dela in družbenega samoorganiziranja na tem območju. Vzpostavljali so vedno bolj trdne kulturne vezi z domovino, začelo se je dopolnilno šolanje v domačih jezikih, začeli so z delom pri izobraževanju odraslih, nastajali so nova društva in klubi. Praznovanje jugoslovanskih državnih praznikov z nastopi šolske mladine so bile znanje manifestacije skrbnega in prizadevanja dela vodstev klubov in članstva skozi vse leto, ki pa je včasih komaj mogoče v celoti opisati. Nekdo, ki ne pozna položaja (velike razdalje med bivšimi jugoslovanci) si komaj lahko zamislija, koliko prizadevanosti, koliko prostega časa, koliko prevoženih kilometrov je treba položiti v to, da otroci slovenskih staršev, ki so že dolga leta v zvezni republiki vendarle zapojejo po slovensko, da zaplešejo po domače, da starši pošljejo otroke k dopolnilnemu pouku, da se srečujejo na informativnih sestankih.

Delo združenja je z leti postalo vse bogatejše. Leta 1974 so organizirali razstavo jugoslovanske knjige, ki je pozneje prerasla v jugoslovanske kulturne dneve in dobila novo vsebino. Med večje prireditve so aktivisti združenja prilekli dneve jugoslovanskega filma, obiske številnih kulturno-umetniških društev iz domovine, dneve makedonske kulture, vmes pa so se društva vedno bolj naslanjala na lastne moči.

Skupnost meni, da so se folklorne skupine, ki združujejo različne starostne stopnje, izkazale za pristopno obliko povezovanja z ljudskimi tradicijami in imajo velik uspeh na vsem ozemlju zvezne republike. To da politično-informativno delo je v zadnjem času vse bolj v ospredju. Skupnost je dala pobude društvom in klubom, da iščejo nove oblike dela. Tako so ustanovili informativno sekcijo, ki obveščajo o različnih vidikih življenja v Jugoslaviji, vedno več pozornosti pa posvečajo mladini.

Obiski v domovini sodijo v redno delo klubov in so vedno bolj priljubljena oblika društvenega udejstvovanja tudi za starše. Mladinci s tega območja sodelujejo tudi na mladinskih delovnih akcijah v Jugoslaviji.

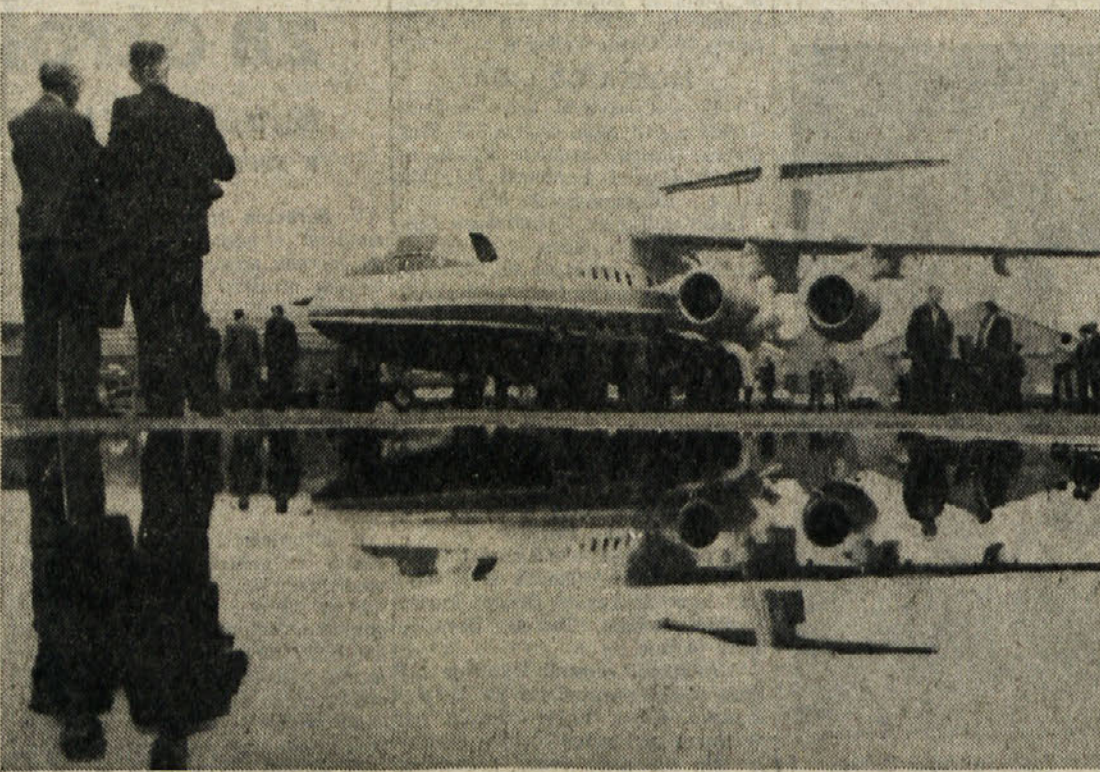
MOJCA DRČAR - MURKO

Parlamentarci NATO zasedajo v Benetkah

BENETKE — 170 parlamentarcev petnajstih držav članic atlantskega zavezništva se bo sestalo danes na srečanju, ki bo trajalo do ponedeljka, da bi razpravljalo o vrsti aktualnih vprašanj, ki gredo ob odnosov Vzhod - Zahod (manevrski igrski in Poljska predvsem), o človekovih pravicah, o terorizmu, o gospodarskem položaju ter o svetovni energetski krizi.

Dela bodo potekala v komisijah, v ponedeljek pa bo plenarno zasedanje, ki se ga bo udeležil tudi italijanski zunanji minister Emilio Colombo.

Novo britansko potniško letalo



Tovarna British Aerospace je predstavila novo letalo na reaktivni pogon; gre za 4-motorno stosedelno letalo, namenjeno kratkim prozom. Poraba goriva je, kot pravijo, zelo nizka. Njegova cena je nekaj nad 10 milijard lir (Telefoto AP)